

Przed tekstem Ł. J. Łaska strona 40 gr.
a w tym i tam strona 40 gr. wiecej.
1 gr. naklejki 2 gr. żywca 10 gr.
strona 10 naklejki drobne 12 gr. za wy-
raz, dla poszukiwanych pracy 10 gr.
najmniejsze ogłoszenie 12 gr. 12
-zrobót i 12 gr. ogłoszenia dwukolorowe
50 proc. drożej; ogłoszenia zagranicą
i 12 gr. kolorowe 50 proc. drożej.
Za termin druku i przesłanie ogłosze-
nia administracji nie odpowiada Ł. J. O.
Nr 6809.

Po raz pierwszy od długiego czasu doszło do krwawych zająć między bezrobotnymi a policją w Londynie. Konna policja wśród gęstej mgły musiała atakować manifestantów. Około 20 osób, w tem 5 policjantów odniosło ciężkie rany.

Wstrząsająca katastrofa w składzie paszy.

Dziesięć osób poniosło śmierć pod gruzami.

St. Gallen 22.10. W S. Margarethen (kanton St. Gallen) z powodu zbyt wielkiego obciążenia paszą strychu, załamał się sufit składu, w którym mieściła się chłodnia, grzebiąc pod sobą wielu robotników. Dotychczas wydobyto dziesięć zabitych i piętnastu rannych.

St. Margarethen, 22.10. Prace nad uprzątnięciem rumowiska w chłodni jeszcze się nie skończyły. Pod gruzami nie ma już jednak więcej ofiar. Wśród zabitych jest kilka kobiet,

matek licznych rodzin.

Kogo nie zabiły padające belki i odłamy muru, ten się udusił pod ciężkimi workami z kukurydzą i jęczmieniem.

Powodem katastrofy było załamanie się szyny sufitowej. Oberwały się prawie dwie trzecie całego sufitu. Równocześnie zawaliła się wielka część dachu. Ponieważ nad miejscem katastrofy wzniosła się wielka chmura kurzu, nie można było od razu przystąpić do ratowania ofiar.

Żołnierze w roli strażaków.

Groźny pożar w Tarnowskich Górach.

Sosnowiec, 10 października. Wybuchł pożar w Tarnowskich Górach przy ulicy Krakowskiej, w składzie konfekcyjnym Izaaka Zimbera. Natychmiastowe przybycie straży pożarnej z Tarnowskich Gór umożliwiło zlokalizowanie, a następnie ugaszenie pożaru.

Szkoda, wyrządzona przez pożar jest na

razie nieustalona, ale przekracza kilkadziesiąt tys. zł.

Zostanie ona pokryta przez ubezpieczenie. W akcji gaszenia pożaru brała również udział kompania stacjonowanego w Tarnowskich Górach 11 p. p.

Pożar powstał prawdopodobnie od rozgrzanej rury pieca sklepowego.

Dożywianie dzieci w szkołach.

Współpraca młodzieży.

Warszawa, 22.10. Minister oświaty Jędrzejewicz wydał w tych dniach okólnik w sprawie masowego dożywiania

niezamożnych dzieci w szkołach. P. minister zwraca się z gorącym apelem do dyrekcji i kierownictwa szkół oraz ogółu nauczycielstwa, aby sprawę masowego dożywiania niezamożnych dzieci szkolnych żywo wzięli sobie do serca. Szeroko przeprowadzana akcja dożywiania niezamożnych dzieci w szkołach na terenie Warszawy wykazała poważne rezultaty w postaci współpracy w tym kierunku domów prywatnych,

restauracji, kawiarni, a przede wszystkim, co min. Jędrzejewicz z uznaniem podkreśla — samej młodzieży szkolnej zamożniejszej, która stale przynosi

śniadanie dla biednych kolegów.

Dyrekcje i kierownictwa szkół umożliwił będą dzieciom, pozbawionym odpowiednich warunków domowych na naukę, przebywanie w godzinach poza lekcjami w salach szkolnych, należyście ogrzanych i oświetlonych, zaś w szkołach powszechnych celowi temu będą służyć t. zw. świetlice szkolne

Zwłoki w krzakach.

Kto zamordował Gołubowa?

Z Wilna donoszą: Posterunek policji w miasteczku Łęczaj pow. postawskiego zaalarmowany został wiadomością o ujawnieniu w krzakach w pobliżu jeziora Łęcajka zwłok nieznanego osobnika z oznakami nienaturalnej śmierci.

Na miejsce wypadku niezwłocznie wydelegowano dwóch policjantów którzy

wyszczuli dochodzenie.

Głowa zmarłego była w śniadach, czoło i wargi porozcinane ja-

kiemś tępym narzędziem. W wyniku dochodzenia zostało stwierdzone, że są to zwłoki m-cia pobliskiego zaścianka Zienkowo Emanuela Gołubowa. Ustalono również, że przed dwoma dniami Gołubow brał udział w bójce, która wywiązała się podczas zabawy w mieszkaniu niejakiego Andrzeja Łukaszonka w Łęcaju. Zachodzi przypuszczenie, że Gołubow został zamordowany

podczas bójki

i sprawcy jego śmierci chcąc ukryć przestępstwo wywieźli gołębim zwłoki z miasteczka i schowali je w krzakach, w miejscu nieuczeszczanem.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.?

Przebieg sezonu na rok 1933.

Cała Europa na głosnik! Kompletnej stacji po cenie dotychczas niebywałej! Oferujemy wyłącznie w celu spopularyzowania naszej firmy wśród licznych rzesz radioamatorów.

Zamiast Zł. 400 tylko Zł. 145.

8 lampowy odbiornik „NON PLUS ULTRA” najnowszej udoskonalonej konstrukcji, odbierający wszystkie europejskie stacje na głosnik nadzwyczaj czysto i głośno. Zakres fal od 200 do 2000 mtr. bez wymiennych cewek. Zmontowany w eleganckiej nowomodnej skrzynce malinowej lub dębowej z pierwsz. części składach. Obsługa nadzwyczaj łatwa. Do aparatu dojdzie pełny komplet niezbędnych akcesoriów, mianowicie: 2 lampy oszczędnościowe, 1 lampogłównikowa, 1 głośnik talerzowy, odzwierciedlający wszelkie dźwięki, 1 akumulator, 1 bateria anodowa na 100 v. i komplet materiałów „Radjofot” Lwów ul. Kosińskiego 8-65 Telefon. Nr. 106-11.

jału antenowego. Gwarancja pisemna dwuletnia. Instrukcja bezpłatna. Zaznaczamy, że jest to cena najniższa jaką można na czas ograniczony, póki zapas starczy. Radzimy zatem skorzystać z tej niewyjątkowej dotychczas okazji. Przy tak bowiem niskiej cenie taki odbiornik winien znaleźć się w każdym domu, szkole, związku i w ogóle instytucji publicznej, jako rzecz nadzwyczaj pożyteczna i w obecnej dobie niezbędna.

Zamówienia wysyłamy odwrotnie wyłącznie za pobraniem pocztowym po otrzymaniu 20 zł tytułem zaliczki

Szanse Roosevelta i Hoovera.

Nowy Jork, 22 października. (Tel. wł.) Czasopismo „Literary Digest” oświadcza, że szanse wyboru Roosevelta na prezydenta Stanów wobec Hoovera przedstawiają się jak 3:2.

Zdarzenia i wypadki ubiegłej doby.

(—) Do wyborów w Niemczech została zgłoszona lista monarchistyczna pod nazwą „Deutsche Kaiser Partei”.

(—) Ameryka wystąpiła do państw europejskich z wnioskiem odcroczenia konferencji rozbrojeniowej w sprawach morskich o cztery miesiące, t. j. od dnia 1 listopada b. r. do 1 marca roku przyszłego.

(—) W parlamencie austriackim doszło do skandalicznych zajść, między socjalistami, a członkami rządu.

(—) W Londynie powtórzyły się krwawe starcia bezrobotnych z policją.

(—) Gabinet czeski premiera Udrzala podał się w komplecie do dymisji. Gabinet Udrzala sprawował władzę już od 3 lat.

(—) Kapitan Karpiński przybył do Stambułu.

(—) Do Gdańska przybył nowy wysoki komisarz Ligi Narodów Helmer Rosting.

(—) Deficyt budżetowy Francji wynosił 14 miliardów franków.

(—) W dorotundzkim „General-Anzeiger” pojawił się artykuł Helmuta von Gerlacha, który stwierdza, że Francja w razie ataku Niemiec na Polskę zajmie natychmiast Nadrzenie.

(—) Budżet na rok 1933-34, który w tych dniach ma być wniesiony do Sejmu zamyka się w dochodach sumą 2.088 milionów złotych, a w wydatkach sumą 2.449 milionów zł. Przewidywany więc deficyt wyraża się sumą 361 milionów zł. Jako pokrycie nadoboru przewidziane są w pierwszym rzędzie rezerwy skarbowe.

(—) Piekarze warszawscy proklamowali od dnia dzisiejszego strajk.

(—) Podczas lotów szybowcowych pod Chęcinami (woj. kielecki) zderzyli się w powietrzu dwa szybowce. Obaj piloci: Olszewski z Ostrowi Mazowieckiej i Kacki z Katowic zginęli.

(—) Pod wsią Topola powiatu łęczyckiego trzech przegonił towarzysze podróży napadli i po egzystencji uderzeniami łasek obrabowali 18-letnią Mariannę Grochulską z jej oszczędności, wynoszących sto kilkadziesiąt złotych. Po powrocie do przystanku Grochulską nie zawiadomiła policji lecz sama udała się na poszukiwanie sprawców. Wczoraj Grochulską dotarła do Umiełowa, gdzie na rynku zauważyła poszukiwaną trójkę. Wezwana policja aresztowała Stefana Rydowskiego, zamieszkałego we wsi Skorabina, pow. łódzkiego, Zygmunta Kalinaka, zam. w Łodzi przy ulicy Katnej 54, oraz jego kochankę Stanisławę Wojciechowską, zam. w Łodzi przy ulicy Rajtera 24. Aresztowani przyznali się do napadu i staną przed sądem doraznym.

(—) Na szosie Łęczycy — Króśnice znaleziono w rowie trupa zamordowanego woźnicy 40-letniego Józefa Skonieczki, ze wsi Wilkowa, powiatu kutnowskiego. Skonieczko wiozący towar do Kutna został napadnięty i zamordowany przez łokku bandytów, którzy zrabowali wóz po sprzedaniu towaru pozostawili w lesie zgierskim koło Okręglika. Bandytów dotychczas nie ujęto.

(—) Na szosie Wieluń — Wieruszów została pod wsią Dąbrowa napadnięta, oguszona kamieniem i obrabowana 63-letnia Antonina Stepień. Napastnika aresztowano. Okazał się nim 40-letni Józef Nowak, mieszkaniec wsi Dąbrowa.

(—) Łódzki sąd okręgowy skazał Miszela Olszową, właścicielkę szarpani przy ul. Limanowskiego 133 za przemycanie pończoch amerykańskich na pół miliona złotych grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na 2 lata aresztu i dodatkowo za skonstruowanie fałszywych zawiasów do drzwi magazynu na 4 miesiące więzienia.

(—) W łódzkim przemyśle drzewnym wybuchł strajk obejmujący około 1500 osób.

Strajkujący żądają podwyższenia płac o 20 procent do 30 procent zależnie od kategorii.

TRANSMISJA Z WATYKANU.

Dziś w sobotę dnia 22 b. m. o godz. 21.15 polskie radio transmituje z Watykanu orędzie misyjne w języku polskim

Komunikacja Autobusowa ŁÓDŹ-BRZESZNY

Autobusy do Brzezina odchodzi z postoi własnego przy ul. Brzezinińskiej Nr. 144. Odjazd co godzinie, począwszy od godz. 8-ej rano do 21-jej wiecz.

Dojazd tramwajami Nr. 1 i 6.

SPRZEDAM niedrogo samochód „Chrysler” karetką w b. dobrym stanie, oraz „Ford” odkryty stary model. Cegielniana 34, Kluskas.

WZAMIAN za dobre życie damskich lub dziecięcych ubrań, nauczycielka z wyższymi kwalifikacjami udzieli lekcji gry na fortepianie. Oferty sub. „11”.

ZŁOTO biżuterię i kwity lombardowe kupi i płaci najwyższe ceny. Magazyn jubilerski, I. Płakto, Piotrkowska 7.

SKLEP rzeźniczy z urządzeniem lub bez sprzedam. Komorne zapłacone do lipca 1933 r. Chojny, Oleśowa 14.

AKUSZERKA PIPIKOWA, dyplomowana Cesarską akademią medyczną, powróciła. Przyjmuje zamówienia, Kilińskiego 104, m. 65.

POSZUKUJĘ 2 pokojów z kuchnią, przedpokojem i wszelkimi wygodami w okolicy Karola. Oferty sub. „Natychemiast L. S.”

Udogodnienia dla sportu zimowego.

„Tanie kilometry” dla narciarzy.

Warszawa, 22 października. W najbliższym sezonie zimowym korzystać będą mogli narciarze z nowych udogodnień komunikacyjnych w postaci t. zw. „taniach kilometrów”. Ministerstwo komunikacji — jak się dowiadujemy — wprowadziło ostatnio specjalne bilety narciarskie

na odległość 1000 km., ważne od pierwszego grudnia do 30 kwietnia każdego roku — przy przejazdach z nartami w celach sportowych i turystycznych.

Bilet taki składać się będzie z 25 kuponów na rozmaite stawki kilometrowe i uprawnia do przejazdów pojedynczych pociągami osobowymi na łączną odległość 1000 km., za ryczałtową opłatą, wynoszącą w klasie III — 30 zł., w klasie II — 45 zł.

Jest to znaczka bardzo poważna, gdyż przy przejazdach na mniejsze odległości

przekracza ona 50 procent. Jazda np. z Krakowa do Zakopanego tam i zpowrotem kosztować będzie około 10 złotych.

Posiadacz takiego biletu korzysta z niego w kilku, względnie w kilkunastu przejazdach, a w razie wyczerpania książeczki z biletami kuponowymi kupuje nową tak, że przez cały sezon zimowy może mieć poważną zniżkę.

Warto dodać, że w razie przejścia do pociągu pośpiesznego lub do klasy wyższej, podróżny opłaca różnicę przy zastosowaniu zniżki 33 i 1/3 procent.

Tanie bilety kilometrowe ważne będą tylko przy równoczesnym okazaniu legitymacji, tramwajowej, autobusowej i kolejowej Polskiego Związku Narciarskiego z nalepką ważną na dany sezon.

Ogólnokrajowy zjazd komunikacyjny w Warszawie.

Łódź dn. 22 października. Wczoraj pod protektorem ministra komunikacji inż. Kühna — rozpoczął się w Warszawie ogólnokrajowy trzydniowy zjazd w sprawie komunikacji miejscowej.

Na zjazd ten z ramienia Łodzi wyjechał wiceprezydent Rapalski oraz naczelny Wydział Przedsiębiorstw Miejskich inż. Brzozowski.

Otwarcie zjazdu nastąpiło wczoraj.

Znow napad na woźnicę.

Tym razem w lesie pod Zgierzem.

Zgierz, 22 października. W dniu wczorajszym na szosie Króśnice — Łęczycę znaleziono trupa woźnicy Józefa Skonieczki, zamordowanego przez bandytów, którzy też zrabowali jego wóz i parę koni.

Wóz ten znaleziono w okolicach Łodzi. Podobny wypadek zanotowano wczoraj wieczorem na terenie powiatu łódzkiego.

Wczoraj w lesie pod Okręglikiem, w pobliżu Zgierza, znaleziono nieprzytomnego mężczyznę z raną tłuczoną głowy. Zauważono policja przewożącego na posterunek policji, gdzie nieznajomy, odzyskawszy przytomność zeznał, iż nazywa się Stanisław Karasiński, zamieszkały we wsi

Aniołów, powiatu łódzkiego. Jak się okazało Karasiński jadąc wozem zaprzężonym w parę koni w lesie pod Okręglikiem napadnięty został

przez dwóch opryszków, którzy uderzyli go jakimś tępym narzędziem w głowę, a następnie zrabowali wóz, którym odjechali w niewiadomym kierunku.

Na zasadzie zeznania Karasińskiego policja wszczęła poszukiwania, które dotąd jednak nie doprowadziły do odnalezienia skradzionego zaprzęgu, ani do ujawnienia sprawców rabunku.

Dalsze poszukiwania trwają.

Rana zadana Karasińskiemu okazała się poważniejsza.

Karta jazdy dla woźniców.

Łódź, dn. 22 października. Urząd Przemysłowy I instancji przy Magistracie m. Łodzi przypomina, że wszyscy bez wyjątku woźnicy powożący pojazdami konnymi — winni posiadać karty jazdy. Kartę tę należy przy przewożeniu mieć przy sobie i okazywać na każde żądanie organów policji i specjalnych

kontrolerów ruchu drogowego.

Winni przekroczenia przepisów powyższych ulegają srożej karze administracyjnej do wysokości 1.000 złotych lub aresztu do 6 miesięcy.

Karty furmanki wydawane są w dalszym ciągu przez Urząd Przemysłowy (Plac Wolności 14).

DR. ZIOŁKOWSKI

UL. 6-go SIERPNIA 2.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Od 8-8.30, 2-4 i 8-9 wiecz.
w niedziele od 10 do 1 po poł.
Dla PAN ODDELENIA POZOSTAŁA.
Dla niezamożnych ceny leczenia.

Dr. med. MARKOWICZOWA

Choroby skórne i weneryczne.
Zawadzka 14 tel. 166-35
Przyjmuje od 8 do 11 rano i od 8 do 8 wiecz.
W niedziele i święta od 9-jej do 1-jej.

Dr. med. L. NITECKI

choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
NAWROT 32, tel. 215-18
Przyjmuje od 8-11 rano i od 4-8 wiecz.
w niedziele i święta od 9 do 12 w poł.

Dr. med. H. KLACZKOWA

położnictwo i choroby kobiece
Piotrkowska 99 tel. 213-66
Przyjmuje codziennie od 10 do 12 i od 5 do 8 po poł.

DOKTOR KLINGER

Specj. chor. wenerycznych, skórnych i włosów (porady seksualne).
ANDRZEJA 2, tel. 132-28.
Przyjmuje od 9 do 11 i od 5 do 8 wiecz. w niedziele i święta od 10 do 12 w poł.

DR. MED. BERMAN

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Cegielniana 15 tel. 149-07
Przyjmuje od godz. 8 do 11 i od 4 do 8 w niedziele i święta od godz. 9-1. Dla niezamożnych ceny leczenia.

DOKTOR REICHER

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Półdnia 28, tel. 201-93
Przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. w niedziele i święta od 9-1.

DR. J. NADEL

akuszer — ginekolog
przyjmuje od 3 — 5 i od 7 — 8
Pomorska 7
tel. 127 — 84.

DOKTOR H. LUBICZ

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Cegielniana 7, — telefon 141-32
Przyjmuje od godz. 8 — 10, 12 — 2, 4 — 8 wiecz.
Wniedziele i święta od 9 do 11 rano.

DR. HELLER

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
przeprowadził się na ul.
Taugutt 8. tel. 179-89
Przyjmuje 8-11 rano i od 4 do 8 wiecz.
w niedz. i święta od 11-2 pp.

DR. MED. NIEWIAŻSKI

ul. Andrzeja 5. Tel. 159-40.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 8 do 11 i od 5 do 8 pp. W niedziele i święta od 9-1 pp. Dla pań oddzielna poczekalnia.

DOKTOR H. WOLKOWYŃSKI

Cegielniana Nr. 4, telefon 216-90.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od godz. 8 do 2 i od 6 do 8, w niedziele i święta od godz. 9-jej do 1-jej.

Dr. med. HALTRECHT

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Piotrkowska 10. Telef. 245-31.
Przyjmuje od 8 do 11 rano, i do 3 w poł.
i od 5 do 8 wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12.

DR. MED. S. NEUMARK

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
MONUSZKI Nr. 5. TEL. 170-50.
Przyjmuje 12-2 i od 6-8 w. w niedziele i święta od 10-jej do 1-jej p. p.

Dr. med. STANISŁAW OLESZA

akuszer — ginekolog
Zgierz ul. Marsz. Piłsudskiego 49 I p
Przyjmuje od 12 — 1 i od 6 — 7-jej.

DOKTOR H. RÓŻANER

akuszer — ginekolog
Narutowicza 9, Tel. 128-98
Choroby weneryczne moczopłciowe i skórne.
Przyjmuje od 8-10 rano i 5-8 po p.

Nie bądźcie lekkomyślni!!!
NIEKUPUJcie WYROBÓW WATPLIWYCH
PAMIĘTAJcie, że prawdziwy
„PRIMEROS”
ma już ustalona opinię, jako z najlepszych, najlepszych.

MEBLE
własnego wyrobu najnowszych modeli poleca
zakład stolarski
S. Jankowski
Kilińskiego 90.

Kupujcie bezpośrednio w fabryce zegarek klasz. Zł. 3,95
25 lat gwarancji z woz. szkl. ze 2-let. cyfryb. Zł. 5,95. Ze złota prase dubit Zł. 4,95
Kryty ankier 3 koperty Zł. 12. na ręce męski i damski Zł. 8,95. Dawski Zł. 1, budziki Zł. 7,50
Oraz zegarki lepsze, gat. po cenach fabrycznych. Reparatcja na miejscu.
Fabr. zegar. „CHRONOMETRE” Łódź, Piotrkowska 116.

Konstruktor - Ortopedysta

konstruuje wszelkie prace, wchodzące w zakres ortopedji: ręce, nogi, aparaty ortop., wszelkie ch. systemy osy na skrzywienie kręgosłupa, wkłady ortopedyczne, płaską stopę (płatus) z kompozycji aluminiowej i z ły. Aparaty własnego wynalazku na krótsze nogi, zapobiegające obuwu na korku. (Można na nie wkładać normalnie pantofelki). Pasy rapturowe i bransolety t. p.

Pracownia ortopedyczna

Józef Rosenberg
Piotrkowska 114 w podwórzu.

Przyjmuje od 9 — 12 i 3 — 7, a w soboty do 6 po poł.
Solidnym i odpowiedzialnym udziela się kredytu.
Specjalny dział obuwia ortopedycznego.

Reklama
jest
dźwignią
handlu!!!

TAJEMNICZE PODWOJE. Kinematograf na dworcu kolejowym. Modernizacja stolicy nad Sekwaną.

Paryz, w październiku.

Spacer po Paryżu jest zawsze nietylko bardzo interesujący, ale także i pouczający. Miasto bowiem zmienia się i modyfikuje coraz bardziej, choć modernizacja ta stolicy nie odbyła się bez pewnej kłopotliwej. Często bowiem widzi się górę pięter budynku zeznawiającego lub poślizgnięcia, podczas gdy dół jego przeszedł transformację ultra - nowoczesną, świecącą szkłem i metalami, co stanowi zasadnicze elementy współczesnej sztuki zdobniczej.

Rozpoczniemy naszą przechadzkę od... pocztku, bo od dworca wschodniego — Gare de l'Est. Uległ on właśnie w ostatnim roku

zupelniej przebudowie.

Niezliczone tory prowadzą do departamentów granicznych. Pośrodku zwraca uwagę obraz kolosalnych rozmiarów — dar ołtarza, którego syn poległ na wojnie — przedstawiający pierwszy odjazd wojsk francuskich w 1914 r.! Żołnierze noszą jeszcze czerwone sznurki i stare „koni“. Obraz ten z punktu widzenia malarzkiego nie jest oczywiście interesujący, ale nie można obok niego przejść obojętnie z powodu wspomnień, jakie wwołuje.

W podziemiach dworca na prawo i lewo najnowocześniejsze sklepy. Można w nich dostać do odraśowania statutowane ubrania lub kanclerz, można zobaczyć się, odwieść swą fryzurę, zalać w eleganckim salonie pełną korespondencję lub przeczytać „dofin“, albo wręcz widać kaniel. Wszystkie zaś sale świecą wzorową czystością.

Inna sensacja stanowi obecnie kinematograf, zaistalowany na dworcu St. Lazare. Dworzec ten znajduje się

tuż obok największej Opery. Widać się z niego do różnych portów i miast północnej Francji. Sala kinematograficzna należy do dzielnicy „Paris - Midi“ i oznacza się jedyną w swoim rodzaju instalacją. W chwili bowiem, kiedy osoba, posiadająca już bilet, zbliża się do drzwi kinematografu, drzwi te pod wpływem promienia, noszącego nazwę „infra - rouge“ oraz specjalnego mechanizmu, otwierają się i przepuszczają daną osobę, zamykają się za nią automatycznie. Trudno opisać wrażenie, jakie robią te tajemnicze podwoje, będące jednym z ostatnich wynalazków.

Kinematograf „Paris - Midi“ jest urządzone z dużym komfortem. Posiada on 250 wygodnych foteli,

w których zagłębiają się podróżni, którzy z pewnością przybyli na dworzec i chcą przyjemnie spędzić czas przed odejściem pociągu. Przedstawienie trwa tylko godzinę i jest poświęcone wyłącznie wszelkiego rodzaju aktualnościom. — Nie trzeba dodawać, że snowiąca ta ciesz się dużym powodzeniem, bo podróżni nie zajął już obecnie tych nieskończonych długich chwil wyczekiwania. Dwa duże zegary, umieszczone we-

wnętrz sali, przestrzegają ich ustawicznie o zbliżającej się godzinie nadejścia lub odejścia pociągu.

Z Gare St. Lazare przechodzimy na bulwar. Uległy one dużej modernizacji. W ostatnich tygodniach zniknął z nich przedewszystkiem znany magazyn „Liberty“. Była to filia angielska, ale zaopatrzona przez wżnię w jedwabie lyońskie. Powstała zaś na bruku paryskim w chwili gdy do dobrego tonu należało nietylko ubieranie się w krawców angielskich, ale nawet posyłanie koszu kieliszek do pralni londyńskich.

Opustoszały obecnie również mur „złotego domu“, znajdującego się na Bd. des Italiens. Mieściła się w nim za II-go cesarstwa słowna restauracja, uczęszczana przez najwzrostszych smakoszy epoki, a także redakcja „Mousquetaire“, dziennika Dumasa

ojca. Do ostatnich lat w „Maison dorée“ funkcjonowało

biuro pocztowe.

Teraz zostało ono przeniesione na sąsiedni Bulwar Haussmanna i urządzone według najnowszych wymogów. Wnętrze wyłożone marmurem; lamp wogóle niema, tylko ogromny, ukryty reflektor rzuca ku sufitowi snop światła; „płyń“ ono także wzdłuż zamutowanego, szklanego „tunelu“, jaki znajduje się nad głowami urzędników i pośrodku sali na podłużnym stole, przeznaczonym dla publiczności. W podziemiach obchodzi się jest wyłącznie zarezerwowana dla telefonu: wypełniają ją bowiem

aż 23 kobiety!

Ala paryskie telefonistki i w tem biurze po macoszemu obchodzą się z abonamentami. Wen.

Olimpijada bałkańska.

W starożytnym stadionie w Atenach odbyły się panbałkańskie igrzyska sportowe. Ilustracja przedstawia moment otwarcia igrzysk

OSTATNI ŚMIECH ZŁEJ KOBIETY.

Strasna zemsta za zniszczone zdrowie.

Na bulwarze Rampol w Marsylii znaleziono niedawno matrwą kobietę z podciętym brzytwą gardłem. W nieszczęśliwej kobiecie rozpoznano niejaką Marię Steiger, która

nie żyła ze swoim mężem. Podejrzewano o zbrodnię męża, ale zdołał on wykazać swoje alibi. Policja prowadziła dalej energiczne śledztwo i wpadła obecnie na trop zbrodniarza. Jest nim niejakie Camille Corrado, który znikł bez śladu Aresztowano jego przyjaciela, który zeznał, że Corrado zamordował istotnie Marię Steiger. Przed swo-

jem zniknięciem Corrado opowiedział przyjacielowi historię zbrodni. Marija Steiger narzuciła mu się sama ze swoją miłością. Corrado utrzymywał z nią przez krótki czas stosunek miłosny. Pewnego dnia spotrządził z przerażeniem, że jest zarazy strasna chorobą weneryczną. W parę dni potem spotkał wieczorem Marię Steiger i opowiedział jej o swoim strasnym odkryciu. Ale Marija Steiger przyjęła tę wiadomość śmiechem. Wówczas Corrado wyjął brzytwę i podciął jej gardło.

Koz

Postrach paryskiej kamienicy. Zbrodnia obłąkanego syna.

Widownia potwornej zbrodni była przed dwoma dniami ulica Chardon-Lagrange w Paryżu. Przed budynkiem komisariatu na tej ulicy zajeżdżała taksówka, z której wysiadła skromnie ubrana, starsza kobieta. Gdy kobieta znalazła się na ulicy, padł nagle strzał z głębi taksówki i nieszczęśliwa kobieta padła z krzykiem na ziemię. W tej samej chwili wypadł z samochodu młody mężczyzna z obłąkanym wzrokiem i przyłożywszy do głowy leżącą na bruku kobiety rewolwer, oddał strzał, który

położył ją trupem.

Scena ta rozegrała się w błyskawiczny sposób. Ani szofer ani stojący koło komisariatu policjanci nie mieli czasu przeszkodzić zbrodni szaleńca, który kłęczał nadal z rewolwerem w ręce przy zwłokach kobiety. Rozbrojono go i odprowadzono do komisariatu. Okazało się, że jest nim wyrobnik dzienny August Bouquet, a ofiarą jego zbrodni jest jego 57-letnia matka, wdowa Bouquet.

Syn i matka mieszkali razem. O-

boje zdradzały oddawna objawy choroby umysłowej i dopuszczali się różnych ekscentrycznych czynów, które budziły

płoch w kamienicy. — Wszyscy bali się szczególnie młodego Bouqueta, który w stanie nieporęczalności umysłowej wywołwał piekielne awantury z matką i w sposób nieprzewidywalny napastował mężatki i panny. W ostatnich czasach syn maltretował matkę i wyłuszczał od niej wszystkie pieniądze. Nieszczęśliwa, napół obłąkana kobieta zapracowywała się na syna, aby

wszystkie jego zachcianki,

zadowolnić. Oboje, matka i syn, cierpieli na manie prześladowczą i uważali się za tropionych przez ludzi. Prześluchany w komisariacie matkobójca oświadczył, że matka i on byli ścigani przez złych ludzi i dlatego przyjechał, aby oddać się w opiekę policji. Więcej nie można było wydobyć od obłąkańca, który dopuścił się swego czynu w paroksyzmie szału.

Sprzedaż żony za 700 marek. Niesnaski w nowym małżeństwie.

Sensacyjny proces toczył się przed kilkoma dniami w Berlinie. Przed sądem stanął niejakie Fritz Schulz, oskarżony o to, że pobit dotkliwie swego przyjaciela, nazwiskiem Walter. Schulz tłumaczył się, że pobit Waltera dlatego, że nie płacił mu rat miesięcznych, do których się zobowiązał przy kupnie legalnej jego żony.

Schulz i Walter zawarli istotnie umowę na mocy, której Schultz sprzedał swoją żonę, Walterowi

za 700 marek, płatnych w ratach miesięcznych. Po zawarciu kontraktu Schulz rozwiódł się ze swoją żoną, a eksmałżonka poślubiła Waltera, który przez kilka miesięcy płacił regularnie raty, uiszczywszy razem kwotę 300 marek.

Ale w nowym małżeństwie powstały niesnaski i Walter porzucił swo-

ją żonę i wniósł prośbę o rozwód, jednocześnie przestał płacić Schulzowi raty miesięczne.

Wynikiem tego była sprzeczka między Schulzem a Walterem, w której Schulz pobit Waltera. Sprawa poszła do sądu. — Walter oświadczył w sądzie bez zmużenia powłok, że gotów jest

cofnąć swoją skargę, jeśli sąd uwolni go od zobowiązań względem Schulza.

Radość Waltera była ogromna, gdy przewodniczący sądu oświadczył, że kontrakt między nim a Schulzem nie posiada żadnego prawnego znaczenia i że wskutek tego nie jest nic winien Schulzowi. Walter cofnął swoją skargę przeciw Schulzowi i obaj przyjaciele opuścili zgodnie salę sądową.

TYLKO TYSIĄC POLICJANTEK W CAŁYM ŚWIECIE.

Policja kobieca istnieje obecnie w 6-ciu krajach Europy oraz Stanach Zjednoczonych, w stadium organizacji zaś w trzech krajach: Egipcie, Indjach i Meksyku.

Co się tyczy liczebności kadrów policjantek, to w służbie czynnej było ich w roku ubiegłym: w Polsce — 57, w Niemczech — 159, w Anglii — 150, w Holandii — 33, w Danji — 7, w Szwajcarii — 4, w Stanach Zjednoczonych — 593. Razem — dopiero

tysiąc w całym świecie.

Funkcje policji kobiecej nie we wszystkich tych państwach są jednakowe; przeważnie jednak do zakresu działania poli-

cjantek należą: opieka nad kobietami podróżującymi, emigrantkami i więźniami. Walka z handlem kobietami i dziećmi, nadzór nad prostytutkami, ściganie pośredników i handlarzy „żywym towarem“ i t. p. Poza tem opieka nad dziećmi na ulicach, w parkach.

Ze względu na różne funkcje, policja kobieca

bywa umundurowana, np. w Anglii, lub nie, jak np. w Polsce, gdzie policjantki należą do kadrów policji śledczej.

Pierwsze policjantki w Polsce rozpoczęły swą pracę w roku 1925.

J. Kessel

Książęce Noce

POWIEŚĆ

Przedruk wstępny.

STRESZCZENIE POCZĄTKU:

W pensjonacie starej panny Mesureux w cichej uliczce paryskiej zamieszkał emigrant rosyjski z szoferem (poprzednio lekarzem) Szuwałowem na czele.

Jeden z mieszkańców pensjonatu wytworny książę Feder Aszkelan poprosił pannę Mesureux o salon na 12 stycznia wieczorem, celem urzędowania rosyjskiego Sylwestra.

W jednym z pokoiów leżał ciężko chory 19-letni Wasia, któremu uśmierzałający go ołciec Aleksy Dmitrycz, dziennikarz, przygotowywał na spirytusowej maszynce śniadanie.

Na prośbę ojca zbladł Wasieł Szuwałow, który zakazał mu wziąć udział w zabawie sylwestrowej z powodu zupełnego wyczerpania. Młoda Helena i jej starsza siostra Natalia Borysowna ubrały salon i nakryły stół do wesołej uroczystości.

Fedor Aszkelan machinalnie poczęł szukać w kieszeni. Szuwałow dostrzegł ten ruch i smutno się uśmiechnął:

— Gdyby to mogło wystarczyć, oddałbym panu powierzone pieniądze, ale trzeba dużo więcej.

— Biedny chłopiec, biedny chłopiec — szeptała Natalia Borysowna.

Antoni Iwanycz raptownie zwrócił się do niej:

— Co to za chłopiec, o którym rozmawiasz? Nie pani syn, nieprawdaż, ani też brat?

— Nie, — odpowiedziała zaskoczona tem Natalia Borysowna.

— Wiesz niech mnie pani posłucha, gdyby nawet był jednym, czy też drugim, nie należałoby go żałować. Niech

mu pani użyć swych najlepszych myśli, lecz nie trzeba mówić o tem głośno. Mówię o tych rzeczach wogóle jest niedobre. Człowiek odbiera siły sobie i innym.

— Słusznie powiedziane, Antoni Iwanycz — zawołał Feder. — Tam, gdzie nie można, to nie można. I najistotniejszy się za zdrowie Wasi. Przynieść mu to szczęście na ten rok, który nadchodzi.

Szuwałow nie oszukał księcia, mówiąc mu o zaletach Antona Iwanycza. Pił i jadł rozkoszując się każdym kąskiem, wciągał każdy tyk z nieomal religijną wdzięcznością chłopów wobec pożywienia, i czuło się, że nawet w okresie bogactwa był taki sam. Jego szczęście posiadała zdziwiająca własność niszczycielską. Wydawało się, że zaprzestana pracy chłuba tylko wobec próżni.

— Co za szczęście, taki gość — potwarzał radośnie książę Aszkelan, który bez przerwy nalewał wódkę do kieliszka Antona Iwanycza.

Ten dziekował mu, szybkim ruchem wychylał trunek, wycierał usta wierzchem ręki i znowu zabierał się do jedzenia. Aszkelan siedł w miarę możliwości za jego przykładem.

Dokoła nich toczyła się rozmowa, w której zupełnie nie brali udziału, ale ich apetyt, zdrowie, pogoda wywierali wpływ — chociaż nikt się tego nie domyślał — na swobodny nastrój, budząc radość życia.

Wreszcie Anton Iwanycz odsunął po-

woli talerz, aby pokazać, że się nasycił, i rzekł wódz po pokoju spojrzeniem, zdajęc się oceniać każdy przedmiot.

— Świetnie mieszkanie.

Helena przez chwilę patrzyła na niego, aby się przekonać, czy nie szydzi, przecież Szuwałow mówił, że ten człowiek miał pałac w Piotrogradzie.

Wyraz uznania, prawie podziw, jaki malował się na twarzy Irtysza, nie krył w sobie żadnej ironji.

— A pan gdzie mieszka?

— Ja, moja młoda panienko (Helena zmarszczyła brwi, ta nazwa wydawała jej się zbyt poufałą i poniżającą) — trzeba wysoko wejść, aby mnie znaleźć. Mieszkam na poddaszu, w służbowym pokoiku i twierdząc, że miałem szczęście znalazłszy go, bo niewiele kosztuje.

— Niech pani nie sądzi, Heleno Borysowno, że on jest od nas biedniejszy — powiedział Szuwałow, przysłuchując się z zadowoleniem słowom przyjaciela, jakby był w teatrze. — Jestem pewien, że przyjechał tutaj zupełnie ogolony.

Anton Iwanycz zaczął się śmiać, a w śmiechu tym dzwigały nuty dobroci i przebiegłości zarazem.

— Nie mylisz się, Maksymuska — odpowiedział. — Tylko widzisz, są dwa rodzaje ludzi: ci, którzy posklejałyby banknoty, aby je przedź wydać, i ci którzy przelamali kopiejkę na dwoje, aby ją dłużej mieć. Nie potępiam pierwszych, ponieważ Bóg ich takimi stworzył, ale należę do drugich. He! he!

— kończył przypatrując się kwiatom zasłaniającym stół i posadzke. — I to jest naprawdę dzieło kobiecych rąk, bo mąż czyni najrozrzućniejszy pamięta, jak sam, lub jego ojciec, czy dziadek musiał zapracować na te pierwsze kopieyki.

Helena milczała z uśmiechem pel-

nym pogardy, ale Szuwałow żywo odpowiedział:

— Antoni Iwanyczu, nie masz prawa tak mówić. Te, które, jak mówisz, wyrzuciły pieniądze, od rana do nocy pracują.

— Ach, a cóż one robią?

— Spójr na kominek.

— Słuchaj ta onka bojara — uroczyście powiedział Irtysz, — ale spędzając czas na szyciu złotem, w końcu zaczyna się wierzyć, że się jest bogatym. Nie, ten zawód nie jest dobry, ani też i twój, Maksymie. Zarabiasz tyle tylko, że zjadacie cały zarobek. Dobrą jest taka praca, która postępuje, która daje jakieś widoki.

— Mówisz tak, jakbyś był w Rosji i mogli robić to, co nam się podobaj. Jesteś zachwycony!

— Zaczaj można zawsze i byle gdzie. Trzeba tylko kopiejkę łamać na dwoje, by mieć je dłużej, czekać, rozglądać się i nie kłaść głowy pod topór, jak to czynicie wy wszyscy.

— A czy ty znalazłeś coś co ci odpowiada?

— Być może — odpowiedział Irtysz, gładząc w zamyśleniu swą krótką brodkę.

Potem zwracając się do Aszkelaniego rzekł:

— Książę, proszę uważnie mnie posłuchać. Przyjął mnie pan godnie, więc chce aby pan coś skorzystał. Jutro jadę w okolice zniszczone, przesiaknięte krwią. Udało mi się przez ministerstwo otrzymać kawalek ziemi, aby wydobywać rudę.

— Jakże to zrobisz? Nie umiesz przecież wypowiedzieć ani jednego zdania po francusku! — wykrzyknął Szuwałow.

— Gdy się chce, to z boską pomocą można wszystko zrobić — odpowiedział spokojnie Irtysz, — ale daj mi najpierw rozmówić się z księciem. Interes jest dobry, bardzo dobry: a jak ja mówię,

to można wierzyć. Mam za mało robotników, tak, za mało. Jeszcze potrzeba mi sześciu i brak mi na zapłatę za pierwszy miesiąc; potem pójdzcie samo, ale narazie nie mam dość pieniędzy. Dowiedziałem się, że pan ma trochę. Niech pan ze mną jedzie.

Przerwał, zatrzymując z zadowoleniem wzrok na muskularnej piersi Fedora.

— Jest pan stworzony do tej pracy — podjął znów — bo trzeba, aby początkowo kierownicy pracowali razem z robotnikami. Niech mi pan powie swoje pieniądze, nie pożałuje pan tego.

— Ach nie, i pan także! — zachnął się Feder. — Co za Sylwestro! Tylko się mówi o interesach. Szuwałow chce mi kupić samochód (Irtysz wzruszył ramionami), pan znów chce mnie zawieźć na pustkowia, abym tam grzebał w błocie! A to wszystko dlatego że mam pięć tysięcy franków. Na miły Bóg, przepijmy je i nie zwracajcie mi więcej głowy.

— Dobrze, dobrze — spokojnie odpowiedział Irtysz. — Nie mam zwyczajowo nikogo zmuszać. Jeżeli od dziś za rok będziemy żyć, okaże się, kto ma rację. Co do picia — ponieważ, zdaje mi się, ten rodzaj spraw uważa pan za najkorzystniejszy, do końca dotrzymam panu placu, zwłaszcza, że czerwone wino jest doskonałe.

Cień żalu przesunął się po jego obliczu, napozór niezdołnym do wyrażania wzruszeń.

— Pamiętasz, Maksymie, moją piwnicę? To była sławna piwnica!

Potem rzekł uśmiechając się zlekka, lecz w sposób nie pozwalający domyśleć się nikomu, czy kierowała nim wraza w stosunku do księcia: — Ciekawe, wtedy nikt nie odmówiłby mi kapitałów. Dobrze, nie myślmy o tem wszystkim i nie zaniedbujmy tej młodej osoby. (D. c. n.)

Echa ze stolicy.

Życie Warszawy w kilku wierszach.

Według opinii pedagogów maksymalna liczba dzieci w klasie szkolnej wynosić może od 30—35 dzieci. Tymczasem w szkołach powszechnych w Warszawie, wskutek braku lokali uczniów i uczennic dochodzi w niektórych wypadkach nawet do 55. Jest to stan anormalny, odbijający się ujemnie na postępiech dzieci. Również i z punktu widzenia higienicznego nasuwa bardzo poważne wątpliwości.

W związku z panującym bezrobociem kierownicy zakładów opiekuńczych napotykać na poważne trudności przy uzyskiwaniu zajęcia dla wychowanków zakładów opiekuńczych, kończących naukę. Ponieważ przetrzymywanie młodzieży po ukończeniu nauki w zakładzie wpływa na nią deprymująco i naraża zakład na niepotrzebne koszty. Ministerstwo opieki społecznej zwróciło się do wojewodów i komisarza rządu m. st. Warszawy o ułatwienie kierownikom zakładów opiekuńczych umieszczenia ich wychowanków w zakładach pracy. Jednocześnie prowadzone są badania, ile wychowanków zakładów opiekuńczych, którzy ukończyli naukę w roku bieżącym, pozostało bez pracy.

Wobec większego zainteresowania sprawą doprowadzenia przewodów gazowych do miejscowości, położonych na linii otwartej, między in. do Falenicy, na zaproszenie tamtejszych władz i instytucji, wyjedzie do Falenicy dyrektor gazowni miejskiej, inż. Czesław Świerczewski. Dostawę przewodów gazowych i innych materiałów technicznych wykazują obecnie skłonność do udzielenia dłuższych kredytów w celu przeprowadzenia przewodów do Pruszkowa i Otwocka. Jest to ułatwienie o tyle, że przewód doprowadzony jest do Szczepiłowic.

Na ostatnim plenarnym posiedzeniu komitetu rozbudowy m. st. Warszawy stwierdzono, że cały tegoroczny kontyngent kredytów w wysokości 1.000.000 zł. na budowę niwetu murowane i drewniane, przysługujący państwowemu funduszowi budowlanego jest wyczerpany. W r. b. udzielono kredytów na wykonanie 270 domów. Przyjęto prelimitaryjnie komitetu rozbudowy na rok 1933-34. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie z budowy domów drewnianych dla bezdomnych na Kole i Anopolu. Do połowy listopada wszystkie te domy w liczbie 116, zawierające 1440 izb będą wykończone. Poruszone sprawę wypowiedzenia się komitetu rozbudowy za obniżeniem oprocentowania kredytów na budownictwo spółdzielcze przekazał biuro komitetu, celem szczegółowego zbadania. Odrzucono również podanie mieszkańców Pomiechówka, domagających się włączenia tej miejscowości do strefy działalności komitetu rozbudowy m. st. Warszawy.

W z. m. wydział opieki społecznej umieścił w schroniskach dla bezdomnych 29 rodzin, złożonych ze 137 osób, eksmitowanych na niezapłacone komornego z powodu utraty pracy, 4 rodziny (11 osób) eksmitowanych z zagrożonych budynków i 5 rodzin (17 osób) z różnych powodów, co czyni razem 38 rodzin (165 osób).

—o—

KRATECZKI.

Tajemnica ogródka.

Zwyczajna sroka.

Gdybym był sentymentalną dziewczyną, marzyłbym o własnym domku z ogródkiem, w którym będę sadził kwiatki, piekarnię, pomidory i róże i wdychał lubieżnie do zachodzącego słońca lub wschodzącego księżyca. Ponieważ jednak jestem taki, jaki jestem, rezygnuję bez bólu z własnego domku i własnego ogródka z własną marchewką i kaktusami i wolę czekać na wielką wygraną na loterii by wyjechać w świat i nie widzieć ani pietruszki ani cebuli ani nawet gluchich, karłowatych kaktusów w małych „kieszonkowych doniczkach”.

Sentymentalny nie jestem. Dlatego chętnie pożegnałbym się z łódkami, bezładnymi kawiarniami, brukami, teatrami, kolegami itd. Nie urolibyśmy przy rozstaniu ani jednej łezki, nie wdychałbym i nie zapewniałbym nikogo, że „będę tęsknił”. Wszystkie dziewczynki do których dzisiaj robię głupiość miny i którym szepczę miłe słówka, odstąpiłbym bez szkódowania na rzecz bezrobotnych, aby szukać miłości u afrykańskiej Murzynki, lub Hawajki czy Indianki.

Ale to są tylko marzenia. Rzeczywistością jest łódka knajpka, krajowa wódka i krajowa miłość, słowem — pietruszka marchewka i goździki w ogródku.

Ale to są tylko momenty, kiedy nie jesteśmy z tego wszystkiego zadowoleni, naogół bowiem cieszy nas byle nowy kwiatek w ogródku. Nowa twarz na Piotrkowskiej jest rewelacją, zajęcie stałego bywalca kawiarni przy innym niż zazwyczaj stoliku — rewelacją dnia.

OGRÓDEK.

Ale jednak musimy wrócić do ogródka, który stanowi główny temat dzisiejszej historii.

W dniu 12 sierpnia r. b. Szczepan Bedkowski wracał z kolegą z fabryki do domu. Po drodze koleczy spozregli przy ulicy Tuszyńskiej 12 właścicielkę tegoż domu Bronisławę Sroczyńską, która przyjać zaprosiła do swego ogródka. Ogródek rzeczywiście istniał i dlatego nie jest mi wiadomym, czy Sroczyńska miała na myśli ogródek w przenośni czy ogródek naprawdę.

Faktem jest, że koleczy zaproszenie przyjęli, że znalazła się wódka i zakąski, że rozłożono się wygodnie na zielonej trawie w cieniu seler, pory i buraczków i — że po pewnym czasie towarzystwo spało.

W pewnym momencie Bedkowski przebudził się i stwierdził, że żałuje, że zabrał mu z kieszeni 10 złotych. Bedkowski rozumował tak: Sroczyńska pochodzi od słowa sroka, sroka, jak wiadomo, kradnie, ergo — Sroczyńska ukradła 10 złotych.

Zawiadomiona policja potwierdziła przypuszczenia Bedkowskiego i w wyniku zabawy Sąd Grodzki skazał Bronisławę Sroczyńską na 1 miesiąc aresztu z zawieszeniem wykonania wyroku na 2 lata. Oto jaskrawy przykład szkodliwości ogródków.

Jerzy Krzekci

Dramat jednej z tych...

Siarczan miedzi w ustach dziewczyny.

Ze Lwowa donoszą:

Niemą wprost dnia, byśmy nie notowali kilka wypadków samobójstw. Depresja, jaka ogarnęła nasze społeczeństwo z powodu trudnych warunków finansowych i braku pracy wciąż niejednemu samobójczą broń do ręki, gdyż woli on kulę śmiertelną, niż głód.

W ostatnich czasach powiększyła się we Lwowie znacznie ilość kobiet lekkich obyczajów. Szereg młodych dziewcząt, które przedtem pracowały po fabrykach lub innych zakładach przemysłowych, po utracie posady z głodu poszły na ulicę, by

zarobić na chleb codzienny.

Wśród dziewcząt tego rodzaju panuje straszna nędza. Całymi gromadami wędrują one po ulicach, wyłapywane raz po raz przez brygady sanitarne.

Helena Dziedzińska, 30-letnia kobieta pracowała dawniej we fabryce. Przed kilkunastu miesiącami straciła posadę i nigdzie nie mogła znaleźć zajęcia. Wybrała zatem, jak jej się wydawało, najłatwiejszą drogę i powiększyła zastęp dziewcząt ulicznych. Początkowo czyniła to skrycie, w ostatnich miesiącach jednak kilkakrotnie przychwycona przez brygadę sanitarną, zarejestrowała się i otrzymała fatalną „czarną książkę”.

Zawód ten jednak nie odpowiadał jej, z jednej strony najbliżsi krewni raz po raz wytykali jej ten nieczyny proceder i z czasem zupełnie odseparowali się od niej, z drugiej strony zaś

zarabiała bardzo mało,

tak, że nie starczyło nawet na życie.

Mając już tego wszystkiego dosyć, postanowiła pozabawić się życia. W głowie jej poczęła kiełkować szaleńcza myśl. Postanowiła popełnić samobójstwo, tak, by zwrócić to uwagę wszystkich, a przytem na miejscu odludnym, by przedko nie można jej było pospieszyć z pomocą.

Wezoraż o godzinie 1.30 wyszła na Kopiec Unii Lubelskiej, gdzie o tym czasie nie było nikogo i wychyliła całą flaszkę siarczanu miedzi. Po zażyciu tej trucizny dostała

strasznych bólów,

padła na ziemię i poczęła głośno wzywać pomocy.

Jeden z pomocników ogrodnika usłyszał ten krzyk, powiadomił pogotowie ratunkowe. Stan jej jest groźny. Mało jest nadziei utrzymania jej przy życiu.

—o—

NAKŁADEM

**Polskiego Towarzystwa
Przyjaciół Książki**

wyszła z druku

Narkoza Miłości

Stanisława Bała

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

OSZUSTWA 15-LETNIEJ UCZENICY

Wykolejona dziewczyna w więzieniu.

Z Drohobycza donoszą: Wezoraż zakończył się przed sądem, odczyniony na pierwszej rozprawie, proces przeciw Krystynie Marii Nahoreckiej z Borysławia, 15-letniej b. uczennicy seminarium Z. Strzałkowskiej we Lwowie, która już odsiedziała 6-miesięczny areszt śledczy, jako wnieśli w aferę o oszustwo wekslowe

na spółkę z Marią Runge ze Lwowa. Jak już donieśliśmy, stanęła ona obecnie przed sądem oskarżona o oszustwo i przywłaszczenie sobie cudzych rzeczy na szkodę Karoliny Lewkowicz, oraz Aleksandra Danilewicz z Drohobycza.

Przesłuchany na rozprawie Danilewicz zeznał, że przed dwoma miesiącami Nahorecka zgłosiła się do jego żony z propozycją wynajęcia u niej mieszkania, przyczem oświadczyła, że ma zamożnego wujka, który za nią zapłaci 700 zł. za cały rok szkolny. Danilewiczowie wynajęli Nahoreckiej mieszkanie. Ta zjadła u nich kolację, przenocowała, a w następnym dniu zjadła śniadanie i o-

biad poczem o godz. 14.45 wyszła rzekomo do wujka i więcej już nie wróciła.

Po jej wyjściu Danilewiczowie zauważyli brak ostatnich 10 zł., które były w szufladzie kredensu, a które Nahorecka zabrała.

Jak okazało się z odczytanych na rozprawie akt, oskarżona w kwietniu 1931 r. przestała chodzić do seminarium Strzałkowskiej z namowy koleżanki, z którą razem popełniła oszustwo dla zysku. Skarżyła się ona na złe wychowanie z powodu złego pożywania rodziców.

Po przeprowadzonej rozprawie sędzia ogłasza wyrok skazujący Nahorecką na umieszczenie w domu poprawy dla nieletnich, a z powodu braku miejsca w domu poprawy, na 6 miesięcy więzienia w osobnej celi w tutejszym sądzie.

Po rozprawie matka oskarżonej przystąpiła do córki i zaczęła ją całować, ale kierownik więzienia rozwał calującą się parę i odprowadził Nahorecką do więzienia.

Czy policja znajdzie falszerzy 10-złotówek?

Z Wilna donoszą:

Ostatnio wileńska policja śledcza została poważnie zaniepokojona coraz częściej zdarzającymi się wypadkami uświadania puszczenia w obieg fałszywych monet 10 złotych. Nie ma prawie dnia żeby w kronice policyjnej nie zostały zanotowane wypadki uświadania puszczenia w obieg takich fałszywków, przyczem niektóre fałszywkę tak

zreczenie są podrobione,

że odróżnić je od prawdziwych monet jest bardzo trudno.

Również w ciągu dnia ubiegłego zanotowano dwa wypadki uświadania puszczenia w obieg fałszywych monet 10 zł. W jednym wypadku zatrzymano na Ryńku Drzewnym niejaką Chanę Kremerową zamiesz-

kałą przy ulicy Baksztą Nr. 11 w chwili gdy usiłowała zapłacić fałszywką za kupioną rybę. W drugim wypadku zatrzymano niejaką Rezulę z fałszywą monetą 10 zł.

Podczas badania zatrzymaną oświadczyła, że fałszykat otrzymała od swego męża Kasryla Rogalera zam. przy ulicy Kalwaryjskiej Nr. 57.

W obu wypadkach policja prowadzi energiczne dochodzenie.

Przypuszczalnie fałszywkę dostarczała sa do Wilna z innych dzielnic Polski. Policji wileńskiej chodzi więc w pierwszym rzędzie o ujawnienie źródła pochodzenia fałszywych 10 zł.

40 kopert zdradziło listonosza.

Siostra wydała brata.

Ze Lwowa donoszą:

Dzięki przypadkowi, wywołanemu kłótnią między rodzeństwem, wyszła na jaw ciekawa afra systematycznych kradzieży listów pieniężnych, dokonywanych od dłuższego czasu przez listonosza Jana Tomasza zam. w Sygnówce.

Listonosz Tomasz mieszka wraz ze swą siostrą Franciszką

pod jednym dachem.

Ostatnio stosunki między rodzeństwem się pogmatwały do tego stopnia, że Tomasz postanowił siostrę swą usunąć z mieszkania. Gdy prosił Franciszkę o pozostawienie jej w mieszkaniu nie odniósł skutku i brat stawał się coraz bardziej agresywny, w głowie Franciszki powstał plan zemsty.

Oto była świadkiem, jak brat często przynosił do domu wykradane w urzędzie listy polecone krajowe i zagraniczne, które otwierał i przeszukiwał, postanowiła o tem zawiadomić policję.

Wezoraż po południu pobiegła ona do VII komisariatu P. P. i tam oskarżyła brata o kradzież listów poleconych, dodając, że policja może obecnie znaleźć ze 40 kopert, których brat nie zdołał jeszcze spalić.

Na podstawie tego doniesienia udał się funkcjonariusze policji na miejsce i stwierdzili, że doniesienie Franciszki Tomaszówny

polegało na prawdzie,

wobec czego Tomasz aresztowali i odstawili do Wydziału śledczego, gdzie prowadzone są dalsze dochodzenia.

—o—

Mały Kurjer

**to najtańszy i najciekawszy
tygodnik dla dzieci i młodzieży**

HENRI FALK.

Sprawa Lunel'a.

Zabił kochankę swojej żony. Widział ich, gdy trzycytnym zwyczajem wychodził z hotelu, przed którym czekał od długich godzin, ukryty w taksówce. Na widok ich opuścił szybę, wycołował do meczyny, wysokiego, przystojnego blondyna, twarzą zwróconego ku niemu. Kobieta wydała okrzyk przerażenia, poznając męża, lecz kochanek jej, który nie znał go wcale, bez słowa osunął się na ziemię, powalony trzema kulami. Pani Lunel, wystraszona, rzuciła się do ucieczki, przechodnie zrazu rozbrzdziły się, zdjeć paniką, a potem zebrało się zbiegowisko... Podniesiono rannego, rzucającego w agonii... Policja objęła swoje czynności... Pana Lunel'a zaprowadzono do komisariatu, gdzie oświadczył, że dokonał wymiaru sprawiedliwości. Sprawa przeszła do sądu, a przysięgli wydali wyrok ucinający dla męża, który pomógł obrazu swego honoru...

Jako człowiek czterdziestoletni, w pełni sił, p. Lunel zniósł bez złych następstw dla zdrowia przykrość więzienia śledczego, meczące badania i emocjonujące przeżycia rozprawy sądowej. Mógł wrócić do domu z podniesionym czołem, jako nienaganny obywatel i mąż bez skazy, tem bardziej, że ofiara jego była osobistością nieciekawą: jakiś cudzoziemiec, o ciemnej przeszłości i wątpliwej obyczajowości. Mógł zapaść w wieczyste zapomnienie!

Partnerka jego natomiast była osobą zajmującą, zwłaszcza dla własnego me-

ża, bowiem Liza Lunel, przed grzechem, jak i po nim, pozostała istotą poprostu czarującą: o wielkich, naiwnych, błękitnych oczach dziecka, o malinowych ustach i postaci, okragłej, gdzie trzeba i wysmukłej, gdzie należy... P. Lunel kochał ją po dawnemu i zastanawiał się nad tem, czy zgodziłaby się ponownie na wspólne pożycie po tragicznym wypadku? Jednak nigdy nie dowiedział się o tem, bo zdobył się na dostateczną energię dla wytoczenia sprawy rozwodowej. Rozwód uzyskał bez trudności... Pomimo to więcej cierpił z powodu rozstania się z żoną, niż z powodu jej zdrady... Co tu mówić!... Dusza w rozterce... Lecz należało zapomnieć o żonie...

Liza powróciła do rodziców. Gdyby chociaż mieszkali na prowincji! P. Lunel codziennie z rana, idąc do biura, przechodził obok ich domu i spoglądał w jedno z okien ich mieszkania... Widział stałe przed sobą śliczne nawiązanie przyniętę oczu Lizy, gdy zasypiała u jego boku... Żałował jej, nie mógł się jej winach i zdradach, które odsłoniła rozprawa sądowa... Lecz był to żal daremny... Nawiazanie stosunków z żoną byłoby w oczach świata czynem godnym potępienia, więc p. Lunel po długiej walce uciekł od noku, by zdala od Francji, zdala od Paryża, przy innem zajęciu i pod innem niebem, zostać nowym człowiekiem, przygotowanym do nowego uczucia...

Zdobywszy się na ostateczny wysiłek meczawy, p. Lunel wszedł do pociągu, a potem na okręt. Przebył pół świata i dziesięć lat spędził na Dalekim Wschodzie.

Stał się wzorem solidnego, przedsiębiorczego i pracowitego mieszkańca kolonii, stworzył sobie piękne stanowisko, poznał kobiety wszystkich ras i narodowości, oraz przekonał się, że odległość — przedzie jeszcze i lepiej od czasu — leczy cierpienie, a myśli i uczucia ludzkie przesuwają na właściwą płaszczyznę. Słowem: Liza była dla niego już tylko blachem przeżyciem odległej przeszłości. Był pewny, że przy spotkaniu z nią doznałby tylko pogodnej obojętności.

I oto po dziesięciu latach zapragnął zetknąć się znowu z matką ojczyzny.

Zdrow, bogaty, w dobrym nastroju, wyładował we Francji i zamieszkał w Paryżu, prowadząc tutaj życie szerokie i wesołe, nie zapragnawszy nawet dowiedzieć się, co stało się z kobietą, która ongi była dla niego racją własnego bytu... i cudzej śmierci.

Pewnego wieczora, gdy w towarzystwie kilku znajomych spożywał kolację w modnej restauracji, ujrzał wchodzące towarzystwo: dwóch mężczyzn i dwie kobiety. Jedną z nich była Liza.

Nie poznał jej w pierwszej chwili: otyła, ocieślała, zanadto różowa i jasnowłosa, zachowała pomimo wszystko swą ładną twarz, nacechowaną jednakże śladami rozważnego życia... Było wyraźne, że została kokotą — kokotą w wielkim stylu, obracającą się wśród zbytku. Jej nadmierne wdziękne śmiech, z którym wsunęła rękę pod ramię wybitnie brzydkiego towarzysza, świadczyły wymownie, że reszki swych wdzięków sprzedawała na bogatsze nabywcy... Wydało się Lunelowi, że ogląda dawniejszą

Lizę w szkle wypaczającego zwierciadła...

A więc tak wyglądała kobieta, którą tak bardzo kochał dawniej!

Usiadła przy sąsiednim stole. Lunel uległ złudzeniu, że na nagły widok byłego męża Liza dozna wstydu i bólu z powodu swego upadku... Kierując się wrodzoną delikatnością, nie chciał, by Liza wiedziała, że na nią patrzy człowiek, który kiedyś znał ją inną i pełną uroku... Pożegnał znajomych, gdy wtem niespodziewanie potknął się o nogę krzesła i chwyciłszy się za stół, stłukł z głośnym brzękiem jakiś szklankę.

Goście przy sąsiednim stoliku odwrócili głowy... Liza spojrzała na niego... Drgnął: zdawało mu się, że Liza zemdleje, ucieknie, wybuchnie łzami... nieśpiesznie! Ale nie! Nie podobnego nie miało miejsca: zupełnie nieświadoma swego upadku, a nawet jakby zadowolona z sytuacji, zasmiała się ordynarnie i zawołała, podczas gdy wszystkie spojrzenia skierowały się na nią obojętnie: — A to ci kawał donio! Albert! Jakże ci się powodzi od owego czasu. Mój garbatki?

Lunel nie odpowiedział... Był już na ulicy, mierząc mrok nocy wielkimi krokami... Zamiast krzyku serca — wyrazu przerażenia lub wstydu — Liza zdobyła się tylko na wulgarnie drwiny! I „coś takiego” kochał niegdyś... dla kobiety tego gatunku...

I tutaj właśnie, na tym punkcie jego myśli, sprzyżowała się sprawa Lunela. Nocny przechodzień przystanął, przejeżdżając... Zmierzchniał z utkwionem w mrok spojrzeniem i otwartymi usta-

mi... Zdawało się, że nadstawił uszu, by pochwycić głos daleki... Istotnie słuchał słabego, lecz wyraźnego głosu, który przemówił w jego wnętrzu:

— I dla kobiety tego gatunku zabieć człowieka!

Od chwili zabójstwa minęło dziesięć lat! Nawet przy największym wysiłku mózgu Lunel nie potrafiłby już uprzytomnić sobie twarzy przystojnego blondyna, którego powalił wystrzałem dziesięć lat temu przed drzwiami hotelu... Lunel został niewinny, był na dobrowolnym zesłaniu na drugim końcu świata... Nigdy dotąd nie nawiedzało go wspomnienie jego ofiary... Dziś jednakże widok żony wskrzesił przed nim widmo o niewyraźnym obliczu... Zastanowił się, i nawet zszedł!

Był kiedyś na świecie przystojny człowiek, który pełnił poprostu swój zawód przystojnego mężczyzny, uprawiając miłość... Spotkał na swej drodze zalotnicę i posiadał ją... Czy wiedział choć tyle, że była jego żoną?... Czy miał zamiar wyrzucić mi krzywdę?... Nie mogło być mowy o tem!... Nie wiedział nawet o tem, że żyje... A ja, z głębin mojej ślepej miłości własnej i śmiesznej zazdrości zabiełem go podstępnie... Podstępnie!... Był to, może, jak najlepszy człowiek, żona moja jest ładniejsza, ja zaś niedzielnym...

Jakby w odpowiedzi, głos wewnętrzny, słaby, lecz wyraźny, szeptał:

— „I zabójca... zabójca... zabójca...”

Kilka dni później pod mostem d'Assieres, wylowiono topielca: były to zwłoki Lunela.

Thum. L. M.

„Ogród Islamu“.

Drapacze chmur w stolicy Syrii.

Walka z emancypacją w Damaszku.

Damaszek w październiku.

Damaszek nazwać można sercem i ogrodem islamu. Jest prawdziwą przyjemnością, wydostawszy się z pustyni Transjordanji, wjechać do Damaszku przez „wrota Boskie“. Niezapomniane wrażenie wywołują słony, wylaniający się z meczetów, drzewa, wyrastające na dziedzińcach świątyni, i stare tople i wierzby, otaczające dawne klasztory.

Przyjemnie jest również odnaleźć legendarne już „Hotel Oriental“, malowniczo położony w ogrodzie o ścianach z róż i jasmu. W szmierzach wodotryskami. Ciepła jest sala hotelu, której sufit zastępuje błękit nieba i dookoła stołów której toczą się na ziemi złote, dojrzałe pomarańcze, spudełki z drzew.

Damaszek w ostatnich latach, „zmoder nizował“ się wyraźnie.

Wysuszone błota

Dookoła klasztoru derwiszów imienia Solimana Wielkiego. Wielki bulwar, nazwany ulicą Bagdadzką, łączy starą i nową dzielnicę chrześcijańską. Wzniesiono pomnik kapłana mełchitów, Lecarpenterie na środku wielkiego skweru. Powstały drapacze chmur z żelazobetonu nad brzegami Bara.

Pomimo to stolica Syrii zachowała swój charakter wschodni i duszę arabską, tam bardziej, że znikły z widowni różne stroje lewantyjskie i próby europejskich, skazywanych wzorów.

Poinformowano nas, że emancypacja Turcji wywołała tutaj wielką reakcję religijną. Damaszek staje się ponownie tem, czem był za czasów kalifów — „sercem islamu“.

Co do kobiet, najbardziej odczuły reakcję. Już wyzwolone, musiały wrócić do ha remów. Okrywały się dziś wielkimi bła kami płachtami, jakby prześcieradłami, które dawniej używały tylko pomywaczki trupów lub recytatorki koranu. Widywano je więc bardzo rzadko. Dziś strój ten został przyjęty przez wiele kobiet z ludu i drobno mieszczaństwa, które surowo przestrzegają przepisów koranu.

Był czas — w pierwszym okresie reakcji — gdy fanatyczne te niewiasty na ulicy przesładowały wszystkie zwolenniczki postępu, choćby się objawiał nawet w bardzo niewinnej tylko postaci cokolwiek krótszego od innych „czarochu“. Wchodziły do sklepów za kobietami, ubranymi po europejsku,

darły ich suknie,

a jedwabne pończochy oblewaly gryzącymi kwasami. Dziś, gdy minął pierwszy zapal reakcji, kobiety uspokoiły się w stosunku do emancypantek, lecz wojnę wytoczyła im młodzież meksa. Dyplom szkolny kobiety wyrzuciły równa się

świadectwu niezdolności małżeńskiej.

Jak ongi w stosunku do Otelji Hamlet wołał: „Do klasztoru!“ — słyszy się tutaj je

den, tylko głos: „Do haremu! Do haremu!“

Naogół więc widok kobiet należy do rzadkości na ulicach Damaszku.

Jednego dnia jednakże, w wigilję Mule du — święta umarłych, gdy muzułmanie okrywają groby zielenią, widzieć można tłumy zawożonych kobiet, wiozące zielenie i gałęzie mirtu w stronę cmentarza Meidana, najstarszego i najważniejszego w Damaszku.

Okolice cmentarza robiły wrażenie jarmarku: wszędzie wznosiły się barwne tumboty różnej wielkości, a na stoiskach widniały stosy zieleni — przeważnie zalezi mirtowych. Ani jednego kwiatu, tylko wieczna zielenie trzech drzew południa.

Na samym cmentarzu panował ścisły nieopisany. Niekiedy pomiędzy grobami zobaczyło było można zrozpaczone kobiety, rozglądające się z trwogą w zupełnej bezsilności odnalezienia właściwej mogiły. Niema w tem nic dziwnego: wszystkie groby są jednakowe, w żaden z nich nie nosi napisu.

Najlepiej orientują się niewidomi dozocy cmentarza. Ostukując płyty kamieniami, na prawo i na lewo, wskazują przystając, oświadczając kategorycznie:

— Tu leży twój nieboszynek.

Następnie otrzymawszy wynagrodzenie, dopomagały w orientacji innym osobom.

Na grobach świeżych, tegorocznych płakali płaczem wyjątkowym. Rozdaje się dnia tego również wiele ofiar ubogim.

Bvliński świadkami wstrząsającej sceny, spotykając na jednej z mogił słuchając, leżąca krzyżem, widać postać kobiecą. Chwilami obejmując kamień, jęczała:

Lekkomyślność wartowników.

Ucieczka sprytnego bank'era.

W Berlinie pracowało bardzo energicznie i pożytecznie dla własnej kieszeni konsorcjum przemysłników dewiz. Wszystko ma swój koniec, więc i niechlubna działalność tej placówki walutowej zakończyła się głucho i nieprzyjemnie. Kilku członków miało obywatelstwo austriackie, a jednego z nich, podającego się za wiedeńskiego bankiera, kazał prokurator z miejsca

wsadzić do kozy.

Policja wkroczyła do mieszkania bankiera. Alojzego Mediny, ale zastała go w łóżku. Lekarz policyjny stwierdził 40-stopniową gorączkę. Interwencja ograniczyła się więc tylko do odebrania paszportu i domowego aresztu.

Dwaj wywiadowcy, delegowani do pilnowania chorego, przez kilka dni pilnie

sprawowali swe obowiązki.

Lecz wreszcie serdecznie się im znudziło bezczynne siedzenie. Upew

— O! moje bóstwo! Aromacie mój!

Galazko mirtowa!

Byliśmy ciekawi, kogo oplakuje temi rozdzielającymi serce skargami. Czy małżonka?

— O! nie, — odpowiedziano nam głosem, pełnym współczucia. — Przyjaciółkę.

Op.

150 rocznica urodzin Paganiniego.

Mikołaj Paganini, najłynniejszy wirtuoz wszystkich czasów urodził się przed 150 laty dnia 27 października 1782. Jego występy, które rozpoczęły się od roku 1828, przyniosły mu miliony. Cudowna i demoniczna gra na skrzypcach dała powód do powstania szeregu niesamowitych legend dookoła jego osoby.

Przykry dzień 1000-ca ludzi.

Unieważnione śluby.

W Stanach Zjednoczonych zastrzeżono ustawę o zawieraniu małżeństw tak, że nie można już wziąć ślubu w ciągu 24 godzin, ale trzeba dobrze nachodzić się i nabiegać w ciągu kilku tygodni, aby załatwić wszystkie formalności przed wejściem do raju. „Na tem można zarobić“ — powiedziało sobie kilku Jan-kośów i założyło

biuro pośrednictwa małżeństw. Ta skromna nazwa nie odpowiadała zresztą agentom, gdyż towarzystwo nie kojarzyło małżeństwa, ale przez swoich agentów zawiadamało kandydatów do małżeństwa, że biuro usunie im kamienie z pod nogi i postara się o zezwolenie na ślub za dwa, trzy dni.

Nikommu nie uśmiecha się łożenie po urzędach, dlatego towarzystwo w krótkim czasie wstawiło 500 poleceń do urzędu stanu cywilnego, w którym siedział dygnitarz, który łączył chętnie parę i wydawał formalne metryki ślubu.

Parę, przywiązując wagę do

ślubu kościelnego udawał się z temi metrykami do wskazanego kościoła i tam równie gładko otrzymywał błogosławieństwo. Nikomu nie przychodziło na myśl, że urząd i kościół zostały urządzone przez towarzystwa, a urzędnik i duchowny

byli członkami towarzystwa. Przedsiębiorstwo rozwijało się znakomicie, gdyż agenci wybierali bogatych i kochających się klientów. Pewne niedociągnięcie „urzędowe“ wywołało wszyspe firmy. Po kilku dniach 500 par otrzymało zawiadomienie z prawdziwego urzędu stanu cywilnego, że żyją w konkubinacie, gdyż śluby ich

były nieważne.

Wówczas rozpetala się burza w prasie. Wszystkie purytańskie organizacje kobiece zażądały, by władze w ciągu 24 godzin zawiązały legalnym ślubem ofiarę oszustwa. Zdaje się, że ten wyjątek od reguły prawnej będzie twardą koniecznością. Inna rzecz, czy ku zadowoleniu wszystkich 500 par.

Pojedynek bohaterskiego kapitana.

Nieprzejednani przeciwnicy.

W klubie oficerskim w Budapeszcie odbył się w tych dniach niezwykle pojedynek.

Jednym z walczących był dymisjonowany kapitan Filip Bienstock, stuprocentowy inwalida wojenny, który podczas wielkiej wojny odniósł 119 ran i stracił jedno oko, a przeciwnikiem jego — dymisjonowany nadporucznik Emil Bodo.

Przyczyna pojedynku stały się spory rodzinne, wywołane przez pewną damę.

Ciekawe jest przytem jeszcze to,

że walczący nie widzieli się przedtem nigdy na oczy i spotkali się dopiero po raz pierwszy na mecie.

Walczono na szable kawaleryjskie aż do wyczerpania i okazało się, że stuprocentowy inwalida wojenny włada jeszcze tą bronią doskonale.

Po pięciu gwałtownych starciach, sekundanci i lekarz przerwali pojedynek wobec zupełnego wyczerpania walczących.

Przeciwnicy rozstali się niepojednani.

Zemsta zakochanego montera.

Cztery strzały do dziewczyny.

W małym hoteliku przy ulicy Malte w Paryżu rozegrał się onegdaj krwawy dramat miłosny, które go onegdaj padła młoda Polka, 18-letnia Anna Bugalska. Panna Bugalska mieszkała od pewnego czasu w Paryżu, gdzie ukrywała się przed jakimś

nieznajnym osobnikiem.

Właścicielce hotelu nakazała, aby w razie pojawienia się owego mężczyzny starała się go usunąć i nie zdradzać mu, że mieszka w hotelu.

Tym nieznajomym mężczyzną był monter Evmitr Wandiak, z którym Bugalska żyła, a potem opuściła go i wyjechała do Paryża. Wandiak był znany z brutalności i zaszłości i Bugalska wiedziała, że będzie jej szukał.

Istotnie, onegdaj zjawił się Wan

diak przed drzwiami hotelu, z nabitym rewolwerem w kieszeni. Czekając jakiś czas, gdy naraz nadeszła Bugalska, która wracała do hotelu, zobaczywszy Wandiana chciała się cofnąć, ale ten przyskoczył do niej i rzuciwszy jej parę groźnych słów wyjął rewolwer i strzelił do niej,

raniąc ją w piersi.

Bugalska upadła na ziemię. Wówczas Wandiak strzelił jej jeszcze trzy razy w głowę. Po dokonaniu morderstwa oddał się spokojnie z rewolwerem w kieszeni. Na odgłos strzałów zbiegli się przechodnie, którzy puścili się w pogoń za mordercą. Mimo oporu udało się go obezwładnić i osadzić w więzieniu. Śmiertelnie ranna Bugalska odwieziona do szpitala, gdzie wyzionęła ducha.

J. Kessel

Książęce Noce

POWIEŚĆ

Przedruk wzbroniony.

STRESZCZENIE POZACZKU:

W pensjonacie starej panny Mesureux w cichej uliczce paryskiej zamieszkał emigrant rosyjski z szoferem (poprzednio lekarzem) Szuwałowem na czele.

Jeden z mieszkańców pensjonatu wytworny książę Fedor Aszekiani poprosił pannę Mesureux o salon na 12 stycznia wieczorem, celem urzędowania rosyjskiego Sylwestra.

W jednym z pokoiów leżał ciężko chory 19-letni Wasia, któremu ubóstwiający go ołnec Aleksy Dmitrycz, dziennikarz, przygotowywał na spirytusowej maszynce śniadanie. Na prośbę ojca zjadał Wasie Szuwałow, który zakazał mu wziąć udział w zabawie sylwestrowej, z powodu zupełnego wyczerpania.

Potem, unikając spojrzeń starca, szybko kończył:

— Nie widzę odpowiednich lekarstw. Trzeba...

Aleksy Dmitrycz bezdźwięcznym głosem dokończył za doktora:

— Tak, wiem... Powietrze, wygodę... słońce... południe. — Uśmiechnął się niepewnie i dodał:

— I powiedzieć, doktorze, że przedtem zarabiałem sześćdziesiąt tysięcy rubli rocznie, sto pięćdziesiąt tysięcy franków przedwojennych, sześćset tysięcy franków dzisiejszych.

Aleksy Dmitrycz użył wiele wyników i przebiegłości, aby zakomunikować Wasi zakaz Szuwałowa. Gdy chłopiec to usłyszał, mimo, iż zwykle zgadzał się na wszystko z taką łagodną cierpliwością, teraz uniósł się z podurazkiem z policzkami nabiegłymi krwią,

— Co to, to nie, nie chcę — rzekł pójde.

I mimo błagalnego spojrzenia, jakie zawsze miało nad nim władze, powtórzył: — Pójde.

Aleksy Dmitrycz chwilę czuł się bezsilny wobec tego buntu. Nagle szczęśliwy pomysł rozproszył jego strapienie.

— Wiesz, mój maleniku, — rzekł — nie sądzę, aby ten obiad był tak wesoły. Nawet słyszałem, jak mówiono, że Helena Borysowna jest proszona gdzieś indziej.

Nawet osoba obojętna nie potrzebowałaby zbyt wiele przenikliwości, aby odczuć po zakłopotaniu Aleksa Dmitrycza, że kłamie. W jaki więc sposób mógł to ukryć przed synem, który znał każdą jego myśl? Ale to kłamstwo o bezwładności Wasie. Bo jeżeli jego ołnec posługiwał się...

I nagle uczył wielki wstyd, wstyd skrytego chłopca, widzącego, że jego tajemnica wyciągnięta jest na światło dzienne; szepnął więc cichutko:

— Masz rację, tato, masz rację To było dzieciństwo.

III.

Noworoczny obiad Rosjan był przygotowany w salonie pełnym foteli przykrytych pokrowcami. Na jednym z nich panna Mesureux położyła ogromną paczkę, którą powierzył jej książę Aszekiani, nim poszedł na górę, aby się przebrać.

Była ósma godzina, gdy Natalia Borysowna i jej siostra Helena weszły do salonu.

— Jeszcze nikogo niema, byłam tego pewna — wykrzyknęła Natalia Borysowna. — Czyż nie miałam racji? — No, ja miałam rację — fak, wiem, odpowiesz mi, że lepiej czekać samej niż kazać na siebie czekać. Chodź, niech cię ucałuje; jestem dziś wieczór tak piękna, moje kochanie.

Helena Borysowna pochylała się ku siostrze i, nim zdążyła się od niej odsunąć, Natalia przytrzymała ją za ramiona i wskazując na wiszące naprzeciw nich lustro, odbijające ich zbliżone do siebie twarze, rzekła w zamyśleniu:

— Spójrz, jak mało jesteś do mnie podobna. Czyż to nie zatrwajające i piękne zarazem, że dwie istoty tej samej krwi mogą być tak różne?

Helena długo przyglądała się rysom starszej siostry. W tańcu lustrzanego wydały się one jakby przyćmione przez odległość i panującą półmrok, lecz nagle rozświetliły się, zyskując wyraz nieznany jej dotychczas, a głęboki. Ta mała, jasna twarzyczka, pokryta piegami, wydłużona i szczupła, naznaczona już zmarszczkami dzięki nieustającej reakcji na wrażenia pochodzące czy to ze strony ludzi, czy krajobrazów, czy nawet rzeczy martwych, miała niezwykłą, niepokojącą wprost zdolność wyrażania uczuć radości i miłości. Co za uniesienie w wyrazie tych pobladłych warg, w wielkich, zbyt jasnych i jakby wizjonerskich oczach! Jakże mogły pozostać tak przejryste, tak pełne wiary, po tylu cierpieniach i zawodach! Helena łagodnie przytuliła do swego ramienia Natalię Borysowną.

— Oci, tak, jesteście mi niepodobne, — rzekła — tem gorzej dla mnie!

Głos jej w przeciwnieństwie do głosu siostry, zawsze żywo drgającego, był poważny i matowy. Wszystko w jej pięknej ciele i twarzy miało ten spokój.

— No, Lenoczka, bądź cicho — za-

wołała Natalia Borysowna. — Niema nic na świecie, co mogłoby równać się z tobą. I ty nie wiesz o tem? Co za szkoda! Ale gdybyś wiedziała, byłaby jeszcze większa szkoda. Więc jak zwykle wszystko jest jak najlepiej. Życie jest dobrze urządzone.

Ryś Heleny drgnęły z bólem słuchając tych słów. Miała wrażenie, że słucha ramnego, któremu ze wszystkich żył upływa krew, a jednak błogosławiła cego bitwę, która go zniszczyła. Miała ochotę krzyknąć:

— A twoja córeczka, która umarła z głodu, a twój mąż, który cie porzucił dla przyjaciółki, przegarnięty przez ciebie, i który będąc bogatym, pozwala ci niszczyć twoje biedne oczy? A noce, które jak słysze spędzasz płacząc, a twoja połatana sukienka, a zmarszczki na łbie młodej twarzy...

Ale Natalia Borysowna już mówiła: — Wiesz, kochanie, co narazie powinienymy zrobić? Otworzyć tę paczkę nakryć do stołu. Aszekiani jest przejmie, ale potrzebna mu jest nasza pomoc.

Po otwarciu, okazało się, że paczka zawierała pudełko kawioru, plaster wędzonoj lososia, paszety przekładane farszem z mięsą kapusty ryby lub ryżu; solone ogórki, marynowane grzyby i owoce najdroższe, które najtrudniej zdobyć w zimowym sezonie.

Obie kobiety mimowoli, jakby upojone tą obfitością, śmiały się nieco nerwowo, rozkładając zakupy. Wkrótce zabrakło talerzy. Trzeba było prosić pannę Mesureux o nowe.

— Na miłość Boską — rzekła przynosząc je — co to wszystko znaczy?

Wtedy Natalia Borysowna ze zdziwieniem ujrzała wyraz nagłej dumy w spokojnych oczach siostry. Helena odpowiedziała krótko:

— Rosyjski Sylwester!

— Jak tyś to powiedziała, Lenoczka, moje kochanie — szepnęła Natalia Bo-

rysowna, gdy pozostały same. Nie sądziłam, że siedzi w tobie taki diabeł, ty mój demonie!

Helena przygryzła wargi, jak przystało na gorącym uczynku.

— Nie wiem, co mi się stało — rzekła — ale rozumiesz, ta dzielna kobieta lepiej niż ktokolwiek zna naszą nędzę, więc byłam zadowolona, że zobaczyła, jak ktoś z nas potrafi wydać swój ostatni grosz.

Potem, jakby podniecona tem, co mówiła, dodała z powstrzymywaną gwałtownością:

— Czy nie sądzisz, Nataszo, że przydałyby się kwiaty?

— Ależ, kochanie, oddawna o tem myślałam, tylko nie śmiałam... To ty jesteś kasjerką, nie wiedziałam, czy możemy...

— Ej, wszystko jedno, święteczny wieczór — szepnęła.

— Nie poznaje cie, Lenoczka, — rzekła Natasza Borysowna z uśmiechem zadowolenia. — Ty, która zawsze zastrzydzalaś mnie swoim rozsądkiem... Idź, idź, kochanie. Przynieś wszystko, co tylko będziesz mogła. Wiesz, na rogu jest kwiaciarnia, która zamykała bardzo późno.

Natalia Borysowna stała chwilę nie ruchomo, z wvrazem rozmarzenia na twarzy. Była szczęśliwa i wzruszona zapalem, jaki objawiała jej mała siostrzyczka. Czy jej zabłysły roztkliwienie. Mała! Ponieważ swemi wzburzonymi włosami ledwie dosięgała brwi Leny. Czy dojdzie do tego, aby ją móc wvobrazić sobie inaczej, niż w gimnazjalnym mundurku i w brązowej sukience, w czarnym fartusku i z długimi warkoczami. A jednak to przecież Helena dwa lata temu w Pradze zmusiła ją do porzucenia meza i tej kobiety wvzwodziła i zaistatowała ją w Paryżu. Znała prace i ze słodka stanowczością potrafiła wprowadzić w ich życie łagodną, miarowe tempo.

(D. c. n.)

Echa ze stolicy.

Życie Warszawy w kilku wierszach.

Na terenie tramwajów miejskich podjęto rozmowy w sprawie nowych warunków pracy i płacy. Do dyrektora tramwajów, p. inż. Kuehna zgłosiła się delegacja wszystkich 7-miu związków pracowniczych, składająca się z 21 osób, po 3 osoby z każdego Związku. Dyrekcja wysunęła warunki zaproponowane w wymówieniach, wyjaśniając, że dalsza wypłata i 1/2 miesięcznej pensji dodatkowej w ciągu roku bezwzględnie nie da się utrzymać; natomiast co do innych punktów dyrekcja gotowa jest pertraktować z delegacją. Przedstawiciele związków zastrzegali sobie porozumienie z mocodawcami i oświadczyli, że przedstawiają swoje kontrproponycje na następnej konferencji. Podczas dyskusji wyjaśniono sprawę obliczania wypłaty emerytur b. pracownikom tramwajowym. Dyr. Kuehn oświadczył, że sprawa ta jest na dobrej drodze i będzie zatwierdzona w myśl życzeń pracowników, domagających się ścisłego stosowania statutu emerytalnego i punktualnej wypłaty z funduszu tramwajów, a nie z ogólnej kasy miejskiej.

W najbliższych dniach komisja porządkowa starostwa Warszawa — Śródmieście rozpocznie ogólną inspekcję strychów, przyczem jednocześnie badane będą przewody gazowe. Komisarz Rządu wydał zarządzenie, nakładające obowiązek utrzymania w należytym stanie wszelkich przewodów i urządzeń do oświetlenia gazowego, mieszczących się w piwnicach na klatkach schodowych i t. p.

Ustawiono i zmontowano w parku Gładowski podstawę oraz rzeźbę „Gładator” dłuta ś. p. Piusa Welońskiego. Rzeźbę ustawiono na trawniku, położonym w alei głównej parku wprost wejścia od ul. Pieknej. Jest to druga rzeźba w tym parku.

W auli Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 1932-33. Program uroczystości obejmował sprawozdanie rektora prof. dr. Jana Łukasiewicza, akt przekazania władzy nowemu Senatowi, wykład rektora prof. dr. J. Ujejskiego n. t. „Myśl polska sto lat temu” uroczysta imatrykulacja i występy chóru oraz orkiestry Akademickiego Koła Muzycznego.

Na posiedzeniu rady artystycznej przy wydziale technicznym Magistratu rozpatrywany będzie protest zgłoszony przez Towarzystwo przyjaciół Żoliborza przeciwko elewacji będącej obecnie w budowie nowego domu Z. U. P. U. na placu Inwalidów na Żoliborzu. Zdaniem Towarzystwa elewacja ta nie jest dostosowana do ogólnego wyglądu architektonicznego placu Inwalidów i winna być zmieniona, co jest jeszcze możliwe.

Na ostatnim posiedzeniu sekcji maszynarsko-jazdarskiej warszawskiej nabiłowej komisji cennikowej postanowiono obniżyć ceny wszystkich gatunków masła o 20 gr. na kg.

Woda gorzka „Franciszka - Józefa” — powoduje nader gruntowne oczyszczenie dróg pokarmowych.

Wilczur złapał złodzieja.

Udany występ czworonożnego amatora.

Ze Lwowa donoszą: Plac Marjański był terenem zajęcia, w którym brał udział i odegrał główną rolę wilczur. Pies ten idąc w towarzystwie swego pana, został wciągnięty w akcję policyjno-wyścigową i choć amator w tym fachu, spisał się pierwszorzędnie.

Oto około godz. 2 po północy strażnik „Czuwaj” przechodząc przez plac Marjański, spostrzegł jakiegoś osobnika, manipulującego przy żaluzjach w drzwiach wchodowych do sklepu Gabriela Starka. Ze spostrzeżeniem swoim strażnik podzielił się z posterunkowym, którego sprowadził na miejsce po czym obaj postanowili ująć włamywacza.

Na gorącym uczynku. Na odgłos kroków złodziej porzucił „robotę” i zaczął uciekać. W tym momencie przechodził przez plac Marjański Jaworski właściciel mleczarni przy ul. Kopernika z

psem wilczurem. Momentalnie pies został przez posterunkowego wciągnięty w akcję pościgową za zbiegłym włamywaczem, który uciekł na ul. Kopernika, a następnie na ul. Szajnochy. Wilczur Jaworskiego dopadł złodzieja na ul. Szajnochy, rzucił się na niego i w ciągu kilku sekund podał mu ubranie w strzępy, zmuszając go

do zatrzymania się, aż do przybycia ścigających go funkcjonariuszy służby bezpieczeństwa. Po ujęciu złodzieja odprowadzono go do komisariatu V gdzie stwierdzono, że ujętym złodziejem jest wielokrotnie już karany Jakób Gęper, zam. w Zamarstynowie. Natychmiastowe oględziny żaluzji sklepu G. Starka wykazały, że złodziej zerwał kłódkę i dorobionym kluczem otworzył zamki w żaluzjach. Gdyby go nie spłoszono, za kilka minut byłby się znalazł w sklepie.

KRATECZKI.

Chodnik i tor.

Nieposłuszna kobieta.

Z kobietami człowiek ma stale kłopot. To już tak jest. Jak nie meczy o jutro, to „musi mieć nowa suknie”, jak już ma nowa suknie i t. p. to choruje.

A propos choruje — Kugelszwan cowa wczoraj zachorowała. Kugelszwan leci po doktora. Na ulicy za trzymuje go Pipman.

— Panie Kugelszwane! Dokąd pan tak pedzi?

— Idę do doktora. Moja żona coś mi się niepodoba.

— To poczekaj pan, pójdziemy razem. Moja też przestała mi się podobać.

Jeśli już mowa o Kugelszwanowej, to kiedyś zginęła jej z kuchni w tajemniczy sposób 2 kilo masła. Szukano, pytano, wreszcie podejrzano padło na kota: Aby sprawdzić, czy podejrzanie jest słuszne postanowiono kota zważyć. Kot ważył akurat 2 kilo. Po stwierdzeniu tego faktu Kugelszwanowa odezwała się ze zdumieniem:

— Masło to tu jest, ale gdzie jest kot?

Dzisiaj chodzi nam o kobietę i o tor. To jest połączenie i słuszne i nie słuszne. Słuszne, gdyż kobieta, mimo pozornej słabości umie sobie torować drogę w życiu mezczyzny i o tyle niesłuszne, że kobieta zasadniczo nigdy nie chodzi utorowaną drogą, chociaż zawsze robi to samo.

Walka pijaka z policjantami.

Celny strzał położył kres awanturze.

Z Wilna donoszą: W osadzie Żabinka pow. kobryńskiego 25-letni Wł. Odyniec, zawodowy złodziej będąc w stanie pijanym rzucił się na przechodzącą 24-letnią Elżbietę Piwoarczykówną z zamiarem zniewolenia jej. Napad zauważył posterunkowy Ciesiak, który pośpieszył z pomocą.

Odyniec rzucił się wówczas na interweniującego pochwycił go za gardło

i zaczął dusić. Wywiązała się szamotanina, w czasie której opryszek wyciągnął z kieszeni rewolwer i strzelił do policjanta, lecz chybił. Na alarm przybiegło dwóch posterunkowych oraz kilku opryszków.

Wywiązała się strzelanina, w wyniku której został zabity Odyniec oraz ranny jeden posterunkowy.

Zły duch fortancerek.

Żaloszny epilog kariery chłopca do posyłek.

Ze Stanisławowa donoszą: O sensacyjnym aresztowaniu, znanego na bruku stanisławowskim, a przebywającego stale we Lwowie, pośrednika fordanserów i fordanserek Borysa Chaimowicza używającego pseudonimu Kalinowski z Warszawy. Aresztowanie Borysa Chaimowicza nastąpiło po ujawnieniu wielkiej afery szantażowej, której ofiarą padły fordanserki zajęte w kawiarniach stanisławowskich. Chaimowicz mianowicie występując bezprawnie jako pośrednik, dawał zająć tylko tym fordanserkom i fordanserom, którzy mu się opłacali, a w konkretnym wypadku w Stanisławowie od jednej z tancerek wziął rzekomo na zabezpieczenie do utrzymania przez nią kontraktu biżuterii wartości

kilka tysięcy złotych. Poczem biżuterię tę miał sprzedać. Równocześnie wpłynęły przeciwko Chaimowiczowi doniesienia właścicieli, lokali nocnych, u których Chaimowicz konsumował jadła i napoje i nie płacił. Te same machinacje uprawiał aresztowany pośrednik w Drohobyczu, gdzie tamtejsi poszkodowani uczynili przeciwko niemu doniesienie karne do władz policyjnych.

Poza tem według niesprawdzonych dotąd informacji Chaimowicz dopuścił się szantażu na osobie pewnej mężatki.

którą poznał w Stanisławowie. O tych wszystkich sprawach dowiedziała się policja stanisławowska, która aresztowała Chaimowicza i odstawiła go do dyspozycji sędziego śledczego.

Chaimowicz wypłynął przed kilku laty jako chłopak do posyłek w magazynie obuwia swego oica, który jako zastępca fabryki warszawskiej posiadał we Lwowie magazyn dla obsługi klientów lwowskich. Zawód ten jednak nie podobał się Chaimowiczowi i niebawem ubrawszy smoking został fordanserem.

Ale i ta praca nie znalazła u niego uznania i przed dwoma laty rozpoczął on zawód pośrednika między właścicielami lokali nocnych a tancerkami otrzymawszy w tym kierunku upoważnienie zawodowego związku tancerzy i tancerek w Krakowie. W tym charakterze Chaimowicz dopuścił się nadużyć na szkole członków związku.

Niedawno syndyk zawodowego Związku tancerzy i tancerek zlikwidował biuro Chaimowicza, które mieściło się w hotelu „Polonia” przy ul. Rzeźnickiej.

odebrał mu księgi i pleczęcie.

W czasie pobytu w Stanisławowie wyszły na jaw jego skandaliczne sprawy i narazie przebywa on w więzieniu.

Nos i cztery litery.

Uniewinniony ślusarz.

Z Gdyni donoszą: Przed Trybunałem Sądu Okręgowego, stanął Feliks Gendak lat 29 ślusarz z Gniezna, oskarżony o działalność komunistyczną

a zwłaszcza o udzielanie wskazówek i instrukcji utworzonej w Gdyni j. czkiej komunistycznej, z której większość została na gruncie gdyniskim zlikwidowana 5-ciu przywódców jej z niejakiem Lewandowskim na czele zasadzonych zostało po kilka lat więzienia. Przesyłał on miał również do Gdyni na ręce Lewandowskiego bibułę komunistyczną oraz utrzymywał żywą korespondencję z Lewandowskim, jednakże pod pseudonimem „Szymona”.

Oskarżony bawił 7 lat w Belgii i Francji skąd rzekomo za działalność komunistyczną został wydany i osiadł w Gnieźnie

u swoich rodziców. Jako rzeczoznawca grafolog powołany został z Poznania redaktor Henryk Grudziński.

W przewodzie sądowym nie zdano ustalić tożsamości osoby tajemniczego „Szymona” z oskarżonym Gendakiem, gdyż jedynym klasycznym świadkiem Lewandowski zaprzeczył stanowczo znajomości z Gendakiem, a oskarżony również twierdził, że Lewandowskiego zupełnie nie zna

i nigdy nie widział. Również i st. przodownik Kolber nie mógł z całą stanowczością stwierdzić jakoby za

konspirowany „Szymon” był identyczny z osk. Gendakiem.

Jako jedyna podstawa oskarżenia pozostało oświadczenie Lewandowskiego, złożone w toku śledztwa przeciwko niemu jako oskarżonemu, w którym L. określił „Szymona” jako wysokiego szczupłego blondyna z długim nosem i nieco wystającymi kośćmi policzkowymi, oraz ekspertyza rzeczoznawcy Grudzińskiego, który w dłuższym fachowym wywodzie wyjaśniał, że przedłożone mu sfotografowane pismo z próbkami własnoręcznego oryginalnego pisma Gendaka jest identycznym

z pismem sfotografowanym.

Zastrzegł się jednak, że fotografia pisma nie daje 100 proc. pewności w ocenianiu tożsamości pisma, a więc ekspertyzę swą opiera tylko na kilku ustalonych incydentach. Jakkolwiek ustalono jeszcze że tak tajemniczy „Szymon”, jak i Gendak mieszkali przy ul. Świątokrzyskiej w Gnieźnie, to jednakże obrońca mec. Płocieniak zdołał przekonać trybunał, że nos Gendaka nie jest długi, lecz raczej zupełnie normalny i że cztery litery, ustalone przez grafologa nie są dostatecznymi dowodami dla ustalenia winy i tożsamości Gendaka z poszukiwanym „Szymonem”, wobec czego sąd uwolnił oskarżonego od winy i kary.

— 90 —

Twoi mail przyjaciele
będą Ci wdzięczni, gdy
im zaprenumerujesz

MAŁY KURJER!

H. GARNIER.

Pierwsza żona.

Panie mecenasie, chciałabym prosić pana o poradę. Ochi! Zgaduję, co pan myśli: „prostaczka w chustce, i z siwymi włosami”. Niech się pan nie obawia, zapłacę. Ale przedewszystkiem chcę panu wytłumaczyć... Nie, nie potrwa to długo.

Otóż jestem pierwszą żoną Prospera Lafaurie. Drgnął pan na samą wzmiankę o tem nazwisku, które uczynił sławnym. Rozstaliśmy się za obopólną zgodą, lat temu dwadzieścia. Mówię wprawdzie za obopólną zgodą... Ale wydawał się w owym czasie tak nieszcześliwy z tego powodu, że miał mnie za żonę, iż posłam sobie poprostu, nie pisnawszy słówka —

Poznaaliśmy się, gdy miałam lat osiemnaście, pracując w jednej fabryce. Byłam szpularką, a Prosper — mechanikiem. W owych czasach nie było jeszcze mowy o sławie i wstępie legii honorowej. Nie opowiadał panu nic nowego. Tylekrotnie już mówiono o początkach Prospera. Robotnik z taką karierą — nie jest to rzecz zwyczajna, naturalnie!

Początkowo bardzo zgodnie żyliśmy z sobą. Mieliliśmy mile mieszkanie, umebłowane kupione na raty; nie brakło

nam niczego. W niedziele byłabym najchętniej jeździła do Meudon lub do jeziora Minimes, jak inne moje towarzyski, ale Prosper nawet o tem słuchać nie chciał. Siedział całymi godzinami, rozmyślając nad czymś, albo też z nosem zatopionym w książkach. Staralam się więc zająć cennikolwiek: albo porządkowałam w szafie... cichutko, by mu nie przeszkadzać, albo też moczyłam bieliznę do prania lub fasonowałam jakie kapelusze. A wieczorami szło się trochę na spacer.

Tak trwała ośmiem lat. Ośmiem lat szczęścia ma swoje znaczenie w życiu. Gdybym miała dziecko, nie pragnęłabym niczego więcej. Na życzenie Prospera nie pracowałam już poza domem. Siedziałam w domu, jak wielka pani. Stwarzałam cuda, by nie zbrakło niczego. Mój mój, zajęty swymi studjami i wynalazkami, nie widział wcale, co działa się dookoła niego. Mogłam odstąpić mu swoją część obiadu, a nie byłby tego zauważył. Mówiono mi zawsze, że człowiek, pracujący umysłowo, musi odżywiać się dobrze.

Pewnego rana powiedział mi, że porzuci fabrykę. Jeden z akcjonariuszów, przekonany o jego wartości, udzielił mu funduszu do pierwszych eksperymentów.

Byłoby rzeczą zbyt długą tłumaczyć panu, jakie osiągał stopniowe sukcesy. Jaki system maszyn lotniczych wy-

nalazł, tem bardziej, że nigdy wiele z tego nie rozumiałam, i są to rzeczy bardzo dostępne dla pana, niż dla mnie. Powinam była cieszyć się z tego, a nie mogłam. Im bardziej się wywyższał tem większa stawała się odległość pomiędzy nami. Gdy on wznosił się na najwyższe szczyble zaszczycił, ja pozostałam na dole. Nie każdej kobiecie jest dane odgrywać rolę damy. Ja tego nie potrafiłam.

Są kobiety, jak ja, przeznaczone do pilnowania garnków i domu, istoty „przyziemne”, bez pretensyj, które nie umieją przystosować się do warunków. Gdy na początku naszego pożycia Prosper sprowadzał do domu któregoś z towarzyszy, gotowałam im potrawę z królika na winie, by ich uraczyć, i bawiliśmy się dobrze, jak ludzie jednego środowiska. Później zaś przyjmować musieliśmy prawdziwych panów — w nienagannie białej, nienagannie ubranych, którzy obiecali owoce, trzymając je na widelcu. Na samą myśl, że powinienem stosować się do ich zwyczajów, oblewały mnie poty. Należało dbać o staranne jadłospisy, co było dla mnie równie trudne jak i dobre manjery. Doznałam ulgi, gdy Prosper postanowił raz na zawsze podejmować swych gości w restauracji. On zaś naturalnie — czuł się zupełnie swobodny w ich towarzystwie. Widywałam go coraz rzadziej, nigdy prawie nie jadaliśmy razem. Pozostał dla mnie bardzo dobry, ale prze-

stałam go zajmować. Gdy mówiłam do niego, było widoczne, że myśli o innych rzeczach. Odsuwał się ode mnie. Jeżeli przypadkowo spędzał wieczór w domu, czuliśmy obopólne zażenowanie. Pośpiesznie wstawał od stołu, całował mnie z roztargnieniem i wracał do swych cyfr i książek. Wyszłam zamek za człowieka równego mi, a przestałam być mu równa. Stawałam się ciężarem dla niego. Sława męża jest dla żony darem niełatwym do dźwigania.

Mieszkaliśmy jeszcze w dawnym mieszkaniu. Przeprowadziliśmy się: Był to początek mego zesłania: piękna dzielnica, nowy dom, w którym nie znalazł nikogo, gdzie nie utrzymywano sąsiedzkich stosunków... Instynktownie kierowałam się zawsze w stronę schodów kuchennych. Nudziłam się w moich wielkich pokojach. Rozumie pan przecież: nie można ścierać kurzu przez dzień cały.

A potem... Potem mój stał się podobny do eleganckich ludzi, z którymi obcował. Było to nieumiejędne. Nieświadomie przybrał ich ton. Pewnego dnia spotkał młodą dziewczynę „z towarzysztwa”, którą pokochał. Walczył z sobą w ciągu długich miesięcy, nie mówiąc mi o niczem. Ja więc samą zaproponowałam mu przywrócenie wolności po wypowiedzianiu go. W gruncie rzeczy żyłam nadzieją, że tego nie przyjmie.

Zgodził się jednak, zniechęca odmówił; i jakby wyrażając ziewoli.

Odwrociłam oczy, by nie widzieć jego radości...

Nie miałam powodu do narzekania. Do samej śmierci wypłacał mi bardzo wystarczającą pensję. Ale o tej chwili minęło już dziesięć lat i nie mam już grosza, a w moim wieku trudno o pracę.

Jaki jest cel tej opowieści? Otóż chodzi o to: spadkobiercy Prospera, jego wdowa i synowie, żyją w dostatku: czteropokojowe mieszkanie, służąca — słowem: zbytek! Nie mam o to pretensji...

Wczoraj jednak wpadło mi do ręki czasopismo z portretem p. Lafaurie na okładce. Opisują tam jego zasługi, cytują wraz z datami wszystkie wynalazki, których patenty eksploatują jego spadkobiercy. Otóż, niech pan posłucha, wszystkie miały miejsce za moich czasów. Oczywiście, nie chcę nic zawdzięczać jego drugiej żonie. Błagać? Nie. Reklamować, to rzecz inna, jeżeli reklamacja jest słuszna.

Jestem sama, a życie jest ciężkie... I dlatego proszę pana mecenasa o poradę. Przecież mam jakieś prawa!

Młodość kobiety, spędzona na usługach mezczyzn, rezygnacja, samozaparcie, by umożliwić mu pracę, czyż to nie posiada żadnej wartości? Inna zbiera plony tego, co Prosper posiał pod naszym wspólnym dachem. Czy jest to sprawiedliwe? Czy naprawdę nie mi się nie należy?

Thum. L. M.

SPORT.

Zamknięcie boisk, footballowych na Górnym Śląsku.

Wydział Gier i Dyscypliny Śl. OZPN rozpatrywał sprawę ostatnich boisk, które miały miejsce na boiskach KS. „25” Wełnowiec KS. „Zgoda” Bielszowice.

Na boisku KS. „25” podczas rozgrywania meczu o mistrzostwo klasy B-Ligi między drużyną gospodarzy a drużyną „Stelli” z Wlk. Hajduk, doszło do pożarowania godnych wypadków. W trakcie wtargnięcia widzów na boisko, pobici zostali gracze „Stelli”.

Władze piłkarskie na Śląsku, wychodząc z założenia, że za porządek na boiskach, przedewszystkiem odpowiedzialny jest klub, wymierzył bardzo dotkliwe kary a mianowicie: boisko zostało zamknięte na przeciąg pół roku i w tym czasie nie będą mogły odbyć się na tem boisku żadne mecze; wykluczono drużynę „25” z dalszych rozgrywek o mistrzostwo B-Ligi na przeciąg pół roku. Temsamem los tej drużyny jest przypieczętowany. Półroczna przerwa spowoduje jej rozkład.

Gracz Alfons Stolorz za kopnięcie prze-

ciwnika i pogróżki pod ardesem sędziego, ukarany został 2-letnią dyskwalifikacją; dyskwalifikacją dożywotnią ukarano graczy Alfonsa Dłuczyka i Karola Dłuczyka za pobicie sędziego; KS. „25” ukarany został grzywną w wysokości 20 zł, a zarząd KS. „25” ostrą nagana; wreszcie zweryfikowano zawody Stella „25” na 3:0 wygrane walkoverem dla „Stelli”.

Surowe kary nałożone na KS. „25” Wełnowiec mogą zachwiać jego egzystencję.

Również KS. „Zgoda” zamknięto boisko — na szczęście — tylko na okres jednego miesiąca. Wykluczono drużynę „Zgody” na przeciąg miesiąca z rozgrywek o mistrzostwo. Na klub nałożono grzywnę w wysokości 30 zł. Zarząd ukarano surową nagana i... zweryfikowano wygrany mecz z „Jednością” Michałkowice, na 3:0 walkoverem i 2 pkt. dla „Jedności”. Wszystko to dlatego, że — według raportu sędziego — na boisku „Zgoda” w Bielszowicach miała mieć miejsce bójka, czemu zresztą „Zgoda” stanowczo

Ciekawy mecz.

Reprezentacja Ligi przeciwko Śląskowi.

Skład reprezentacji Ligi PZPN. Na mecz z reprezentacją Śląska, odbyć się mający w dniu 30 b. m., stał ustalony w sposób następujący: Otfimowski, Konkiewicz, Zie-

mian, Szaller, Cebulak, Bajorek, Radziejewski, Kniola, Smoczek, Kryszkiewicz, Wypijewski. Zapasowi: Kożmin i Szczepaniak.

4 miliony dolarów za występy na igrzyskach olimpijskich.

Amerykański Komitet Olimpijski wykonał ciekawe zestawienie polimpijskie, dotyczące frekwencji i wpływów kasowych, jakie miały miejsce na ostatnich igrzyskach olimpijskich w Los Angeles.

Jak się okazuje w ciągu dwóch tygodni trwania igrzysk, dzienna frekwencja publiczności wynosiła średnio 65.000 osób.

Ogółem sprzedano 1.800.000 biletów wstępu, w cenie od 1 do 3 dol.

Ogólny wpływ kasowy wyniósł około 4 milionów dolarów. Wszystkie koszty organizacyjne wraz z inwestycjami olimpijskimi wyniosły około 3 milionów dolarów. Czyste go zysku dały przeto igrzyska około 1 miliona dolarów.

Kto zwycięży?

Warszawa — Gdańsk.

W niedzielę, 30 b. m., rozegrany zostanie w Gdańsku międzymiastowy mecz piłkarski Warszawa-Gdańsk.

Na meczu drużyna Warszawa wystąpi w składzie następującym: Jachimiek (Warsz.), Ziemiński (Leg.).

Dąbrowski (Skoda), Przeździecki II i Cebulak (Legia), Seichter (Pol.), Wypijewski (Leg.), Pazurek (Pol.), Kotkowski (Warsz.), Przeździecki I, Szczepaniak (Pol.).

Drużyna Warszawy opuszcza stoлицę w sobotę w godzinach rannych.

Złoty puchar królewski dla najlepszego kolarza.

Król belgijski, Albert, postanowił po zwycięstwie Belga Scherensa na mistrzostwach świata w Rzymie ufundować złoty puchar dla najlepszego kolarza.

Po raz pierwszy zawody o nagro-

de tę odebrał się w niedzielę, 23 b. m. w Brukseli. Startują najlepsi sprinterzy świata: Scherens, Gerardin, Martinetti, Hansen, Faucheux i t. d.

Wielkie zamiary pływaczki.

Mistrzyni olimpijska marzy o pobiciu własnych rekordów.

Dwukrotna mistrzyni olimpijska (Los Angeles) i najwybitniejsza pływaczka świata, Amerykanka Helena Madison orzeszła, jak już donosiliśmy, na zawodownictwo.

Obecnie zamierza ona ponownie rozpocząć ataki na swoje własne rekordy światowe i chce stworzyć wielką listę światowych rekordów uzyskanych przez pływaczki zawodowych.

Luksemburg chce walczyć z polskimi piłkarzami.

W roku przyszłym dojdzie prawdopodobnie do meczu jednej z polskich drużyn piłkarskich w Luksemburgu.

Starania w tym celu prowadzone są przez miejscowego działacza spor-

towego, p. Brauna.

W klasyfikacji mistrzostw Luksemburga stoi obecnie na pierwszym miejscu drużyna Red Boys — 13 pkt, przed Spora, Union i Schiffelange.

Czy „Warszawianka” zabierze do Warszawy „bramek cudnych pięć”?

Kalendarzyk imprez sportowych na dziś i jutro przedstawia się następująco:

SOBOTA.

Piłka nożna: Boisko DOK, o godzinie 14.30 mecz o tytuł mistrza kl. B. Makkabi-Widzew II. Boisko Kruszeender w Pabianicach: mecz towarzyski: Kruszeender-ŁTSG.

Boks: Sala Geyera przy ul. Piotrkowskiej, o godz. 16.45: zawody międzyklubowe ŁKS-u z udziałem Pe-

lusa, Sipińskiego i Arskiego.

Gry sportowe. Na boiskach łódzkich, dalsze mecze o mistrz. kl. B i C w grach sport.

NIEDZIELA.

Piłka nożna: Boisko ŁKS-u przy Al. Unii, o godz. 14.30 mecz ligowy ŁKS-Warszawianka, poprzedzony przedmeczem. Boisko DOK, o godz. 11-ej mecz towarzyski: Turysci-Ł.T.S.G. Poza tem w Łodzi i na prowincji dalsze mecze o mistrz. klasy C i mecze towarzyskie.

Lekkoatletyka. Boisko Wimy o godz. 10-ej mecz lekkoatletyczny Wima - Makkabi. Boisko Turu: Bieg na dystansie 3 km. dla zawodników klubów robotniczych.

Gedania na drugim miejscu w lidze gdańskiej.

W mistrzostwach piłkarskich ligi gdańskiej bierze udział pięć klubów, a między nimi — Gedania.

Ostatnio Gedania pokonała Danziger Sportklub 3:1 (2:0). Obecnie znajduje się Gedania na drugim miejscu tabeli ligowej.

Sport w kilku słowach.

(—) Donosiliśmy, że w nadchodzącą niedzielę miał się odbyć na boisku Widzewa w Łodzi mecz reprezentacji robotniczych Łodzi i Warszawy. Jednak mecz ten w niedzielę nie dojdzie do skutku, gdyż w dniu wczorajszym nadeszło telegraficzne zawiadomienie, iż Warszawa przyjazd swój drużyny robotniczej odwołuje.

(—) Mecze klubów robotniczych o mistrzostwo wkraczają w fazę końcową. Odbyły się już dalsze dwa mecze eliminacyjne, w których RKS Zagłębie pokonało Skrę z Częstochowy 1:0 i RKS Jedność zwyciężyła RKS. Legię 2:1. Obecnie odbył się mecz między RKS Zagłębie, a Jednością, zwycięzca którego zmierzy się w finale z łódzkim Widzewem. Drużyna łódzka ma przedsięwziąć starania by mecz ten odbył się w Łodzi.

(—) Kibiczy mecz tenisowy Kraków-Łódź, który miał być rozegrany w ciągu soboty i niedzieli na kortach Helenowa i który wzbudził ogromne zainteresowanie z powodu zapowiedzianego przyjazdu Jędrzejowskiej i Dubieńskiej, został w ostatniej chwili, odwołany. O ile stan pogody uległby zmianie, mecz odbyłby się w ciągu niedzieli (23 b. m.).

(—) Rezerwa ligowego ŁKS-u została zaproszona na dwa mecze towarzyskie do Skarżyska, przez tamtejszy „Granat”. Łódzianie prawdopodobnie skorzystają z zaproszenia i wyjadą do Skarżyska 30 bm.

8 stycznia 1933 roku odbędzie się w Łodzi spotkanie między miastem Łódź-Brno, między reprezentacjami bokserskimi powyższych miast.

Łódzki Klub Lawn Tennisowy zdobył po raz szósty z rzędu tytuł drużynowego mistrza Polski w tenisie, gdyż przeciwnik drużyny łódzkiej Lwowski Klub Lawn-Tenni-

RADIO-KĄCIK.

RASZYN, niedziela.

9.15—11.45 Transmisja z Krosna. Uroczystości odsłonięcia pomnika Ignacego Łukasiewicza, 11.58—12.05 Sygnał czasu, 12.05—12.10 Odczytanie programu na dzień bieżący, 12.10—12.15 Komunikat meteorologiczny, 12.15—14.00 Poranek symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. W przerwie: „Kontrola środków spożywczych, sprawa mleka i wody” wygł. Dr. M. Kacprzak, 14.00—15.00 Przerwa, 15.00—16.00 Koncert orkiestry Repr. Policji Państw. 16.00—16.25 Program dla młodzieży, 16.25—16.40 Płyty gramofonowe, 16.40—16.45 Komunikat Zw. Pracowników Gmin Miejskich, 16.45—17.00 „Kalk językowy” — prelegent prof. Stanisław Słoiński, 17.00—17.55 Koncert solistów, 17.55—18.00 Odczytanie programu na dzień następujący, 18.00—18.55 Muzyka lekka i taneczna. W przerwie wiadomości bieżące 18.55—19.15 Rozmaitości, 19.15—19.25 Wiadomości sportowe, 19.25—19.55 Słuchowisko „Cezar i Kleopatra” podług Bernarda Shawa, 20.00—21.00 Koncert popularny, 21.00—21.10 Wiadomości sportowe, 21.10—22.00 Recital skrzypcowy Eugenii Umfickiej. Akompaniuje prof. L. Urstein, 22.00—22.55 Muzyka taneczna, 22.55—23.00 Komunikaty, 23.00—24.00 Muzyka taneczna.

KRET, DROMADER I. WRÓG RADIA.

W niezmiernych głębokościach morskich żyją ryby, które nie mają wcale oczu. Nie są jednak tem zbytnio zmartwione, bowiem im ich oczyścić nie ma na co patrzeć. Jest tam tak ciemno, że nawet ryś — ostrowódzki przez łornetkę nicby tam nie zobaczył. Również kret nie uważa siebie za kalekę, bo lubi grzebać się pod ziemią i polować tam na młie ślepe dżdżownice. Dromader ma dwa garby i mimo to bardzo się podoba pani dromaderowej.

Wogóle kalectwo jest rzeczą wziędną. Naprzykład stonoga martw się, że ma tylko dwadzieściaśmiat dźwięczny nóg. Pająkowi osiem starych. Koń doskonały biega na czterech, a Kusociński na dwóch.

Najgorzej jednak są kalectwa mięśniowe. Bo czy naprzykład nie jest do pewnego stopnia głuchym człowiek, zdolny słyszeć to tylko, o czem mówi najbliższe otoczenie. Przecież w tym samym czasie jego sąsiedzi stawia sobie radio, jest na odczucie w Warszawie, na posiedzeniu parlamentu w Londynie — potem znów trochę pokreśli i hop! — przenosi się do medjołańskiej „La Scall”. A chce się dobrze posłuchać — to zapię Moskwę i posłucha bredni rozgłaszanych „wsłiem, wsłiem”. W godzinie obied cała Europa, wraca do Warszawy, która mu wszystkie informacje strześć i uporzadkować, prześle wesoły feljeton, słuchowisko, muzykę taneczną.

Człowiek, który nie słucha radia, jest do pewnego stopnia kaleką. Nie korzystając z życia w równym stopniu z innymi. Nie dociera do niego cała masa ciekawych i pożytecznych wiadomości, pozbawiony jest mnóstwa bezpośrednich wrażeń, dostępnych każdemu, kto ma u siebie w domu odbiornik radiowy.

NAKLADEM

Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Książki wyszła z druku

Narkoza Miłości

Stanisława Bala

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

sowy nie zrezygnował dobrowolnie ze spotkania.

(—) Tegoroczne zawody o mistrzostwo świata w narciarstwie, odbędą się w Austrii w Innsbrucku w dniach od 6—13 lutego. Program zawodów uwzględni biegi zjazdowe, skoki, biegi indywidualne i t. d.

—o—

Nurmi bierze tysiąc marek za każdy start.

Wielki biegacz fiński, Nurmi, ma zamiar rozpocząć starty jako zawodowiec.

Wkrótce startować ma Nurmi w zawodach w Niemczech, przytem za każdy start liczy sobie po 1000 marek niemieckich, niezależnie od pokrycia kosztów podróży i utrzymania.

Na tych warunkach Nurmi zaangażowany został do dwóch startów w Niemczech — w Hanowerze i Monachium.

Zasiłki dla rodzin rezerwistów.

Jak wiadomo, ostatni turnus powołanych w roku bieżącym na ćwiczenia wojskowe rezerwy, kończy się w połowie listopada. Ponieważ ustawa przewiduje, iż rezerwiści mogą się zgłaszać po zasiłek, przypadający dla ich rodzin najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia zwolnienia z ćwiczeń, biuro wojskowe magistratu przyjmować będzie podania w prekluzyjnym terminie do połowy grudnia.

Przy zgłaszaniu się po zasiłek należy posiadać zaświadczenie informacji wojskowej o odbyciu ćwiczeń, bądź odpowiednią adnotację w książeczce wojskowej oraz dowód zamieszkania razem z będącą na jego utrzymaniu rodziną.

Obecnie przyjmowane są zgłoszenia rezerwistów, którzy odbyli ćwiczenia w poprzednich turnusach.

„GŁOS PUSTYNI”

na ekranie kina „Splendid”.

Oczekiwany z niesłychaną ciekawością pierwszy polski film egzotyczny, zrealizowany przez specjalną ekspedycję wytwórni „B-W-B” do Afryki, nie zawiodł miłośników kina.

„Głos pustyni” nie jest filmem doskonałym, lecz bezspornie udanym, najbardziej udanym z tych wszystkich, które do tej pory polska wytwórność filmowa nam zaprezentowała.

Po „Bezimiennych bohaterach”, które rozpoczęły działalność wytwórni „B-W-B”, „Głos pustyni” techną w polską wytwórność filmową

szerę nowych pierwiastków.

Cudowne zdjęcia plenerowe są przepojone prawdziwym słońcem Afryki. Scenariusz wykracza poza ramy szablonu napięcia fabuły nurtu stopniowo, aby się wyladować w końcowej dramatycznej scenie.

Nora Ney — niezrównana w roli Arabki, Brodzisz wygląda prześlicznie w mundurze strzelca afrykańskiego. Conti i Bodo — przepyszni. Wszyscy spisał się bardzo dzielnie.

—o—

Co nas po pracy rozweseli?

Teatr Miejski — pop. Cierce; wiecz. Marjusz. Teatr Kameralny — Umilowany Leopold. Teatr Popularny — Targ na dziewczęta. Teatr Popularny w sali Geyera — Wiktorja i jej huzar.

Teatr Melodram — Królowa przedmieścia.

Adria — W pogoni za milionami.

Capitol — Szanghaj express.

Casino — Mata Hari.

Corso — I. Lewy i S-ka. II. Walka o diamenty.

Czary — I. Ich dola i niedola, (Filip i Flap), II. Indyjska krew.

Cyrk Staniewskich — Wielki program cyrkowy.

Grand Kino — Kochaj mnie dziś.

Jar: — Szałka Jesenna.

Ludowy: — Broadway.

Luna — Lilanka chce się rozwieść.

Metro — Ułani, ulani, chłopcy malowani.

M'noza — Gloria.

Oświatowy: — Dla dorosł. W tajdze Sybiru; — dla młodz. Walka tytanów.

Palace — Miłość dońskiego kozaka.

Pan i Bal w operze. II Złota kontrabanda.

Przedwiośnie — Odwieczna pieśń.

Rakietka — Czarny chłopek.

Resursa — Zemsta nietoperza.

Sztuka: — Dwa serca biją w walca takt.

Splendid: — Ołos pustyni.

Zachęta — Błękity ekspres

WIECZÓR HUMORU W FILHARMONII.

W środę dnia 26 października b. r. odbędzie się wieczór humoru i piękni ulubieńców łódzkiej i warszawskiej publiczności Władysława Sadowskiego i Henryka Wróblewskiego — z udziałem zaproszonych sił artystycznych Łodzi i Warszawy. Szczegóły w afiszach.

Życie ekonomiczne.

BAWELNA.

z dnia 21 października 1932 r.

Nowy Jork. Loco 6.30, październik 6.12, listopad 6.16, grudzień 6.20.

Nowy Orlean. Loco 6.25, październik 6.12, grudzień 6.22.

Liverpool. Loco 5.46, październik 5.16, listopad 5.14, grudzień 5.11.

Egipska. Loco 7.83, październik 7.43, listopad 7.49, grudzień 7.46.

Waluty dewizy i akcje nagiełdzie warszawskiej

LONDYN — COKOLWIEK MOCNIEJSZY.

Na zebraniu giełdy pieniężnej zaznaczyła się dalsza poprawa kursu dewizy angielskiej, która w stosunku do notowań z dnia poprzedniego zyskała 7 gr. na 1 funcie.

Poza tem inne dewizy kształtowały się równie mocno; Holandia o 5 gr. na 100 fl. hol., Paryż o 0.5 gr. na 100 fr. fr., Szwajcaria o 5 gr. na 100 fr. szw. oraz Włochy o 2 gr. na 100 lirach.

Praga oraz Nowy Jork — czek i kabel pozostały bez zmiany.

MOCNIEJSZA TENDENCJA

DLA PAPIERÓW PAŃSTWOWYCH.

Pożyczki państwowe były w większym popycie i obrotach.

3 proc. Pożyczka Budowlana zyskała 25 gr. 4 proc. Pożyczka Dolarowa zmian kursowych nie wykazała, 4 proc. Pożyczka Inwestycyjna była droższa o 50 gr. serie 4 proc. Pożyczki Inwestycyjnej natomiast obniżyły się o 25 gr. na sztuce.

Z innych papierów procentowych 5 proc. Pożyczka Konwersyjna podniosła się o 0.50 proc., 6 proc. Pożyczka Dolarowa o 0.25 proc., oraz 7 proc. Pożyczka Stabilizacyjna o 0.88 proc.

100 proc. Pożyczka Kolejowa oraz listy i obligacje Banków Rolnego i Gospodarskiego Krajowego zakupowano po cenach niezmienionych.

ZMIENNY NASTRÓJ DLA LISTÓW

ZASTAWNYCH.

W dziale papierów stołecznych przeważała tendencja mocniejsza.

PAPIERY PROCENTOWE

Premjowa Pożyczka Budowlana ser. I 38.50

—38.70, Premj. Poż. Dolarowa, seria III 50.00,

Premjowa Pożyczka Inwestycyjna 96.50—97.00,

Premjowa Pożyczka Inwestycyjna ser. 103.25,

Państw. Pożyczka Konwersyjna 1924 r. 40.50

—41, Pożyczka Dolarowa 1919-1920 r. 55.50, Po

życzka Stabilizacyjna 1927 r. 55.50—51.75, 10

proc. Pożyczka Kolejowa 100.00, Listy Zastaw

ne Banku Rolnego zł. 83.25, Listy Zastawne

Banku Rolnego zł. 94.00, Listy Zast. Banku

Gosp. Kraj. II em. zł. 83.25, Listy Zast. Banku

Gosp. Kraj. I em. zł. 94.00, Obligacje Kom

munalne Banku Gosp. Kraj. II em. zł. 83.25,

Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. I em.

zł. 94.00, Obligacje Budowlane Banku Gosp.

Kraj. I em. zł. 83.00, Listy Zast. Tow. Kr. Z.

w Warszawie 1928 r. dolary 52.00—51.75, Li

sty Zast. Tow. Kred. Ziemi. w Warszawie zł.

38.25, Listy Zast. Tow. Kred. m. Warszawy zł.

48.50, Listy Zast. Tow. Kred. m. Warszawy zł.

59.38—59.25, Listy Zast. Tow. Kred. m. Cze

stochowy zł. 52.25—52, Listy Zast. Tow. Kred.

m. Lublina zł. 58.50—58, Listy Zast. Tow. Kred

m. Radomia zł. 58—57.63.

AKCJE — NIEJEDNOLITE.

Zainteresowanie dla papierów dywidendowych było niezmiernie. W grupie bankowej obracano akcjami Banku Polskiego po kursie o 50 gr. obniżonym, z metalurgicznych zakupowano Starachowice po cenie o 50 gr. wyższej.

Grupa spółczownicza reprezentowały akcje Haberbuscha po kursie utrzymanym.

NAZWA AKCJI.

Bank Polski 87.00, Starachowice 9.—9.20,

Haberbusch 44.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Warszawa, 22. 10. Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej, ceny za 100 kg. paritet wagon Warszawa, w handlu hurtowym, ładunek wagon; kursy ustalone na podstawie cen giełdowych: żyto standard 1 7700 (119 f) 16.75—17.25, standard II 587 gr. (117 f) 16.50—15.75,

pszenica czerwona, jara, szkliska 775 gr. (132 f) 28.50—29.00, — jednolita 742 gr. (126 f) 27.50—28.00, — zbierana 731 gr. (124 f) 26.50—27.00,

groch polny z workiem 24.00 — 26.00; Wikto

ria z work

Gra w karty o piękną kobietę.

Przygody najbogatszego szejka.

El. Glaoni sultan gór Atlasu i władca Marrakeszu, najświetniejszy z mocarzy Marokka, jest ponadto i z tego znany, że uchodzi za

najbogatszego z szejków. Jeżeli chcemy już mówić o wieku, to musimy tu przyznać, że El Glaoni znajduje się w t. zw. „kwiecie wieku męskiego”. Zawsze niezwykle elegancko ubrany, co mu zresztą nie przeszkadza w największe gorączki nosić gruby, wełniany szal na szyi. Doń należy najpiękniejszy pałac Afryki, którego okna spoglądają na śnieżne szczyty Atlasu, doń również należy harem, którego członkinie uchodzą za najpiękniejsze córy wschodu.

Na przepięknych trawnikach marokańskiego pałacu urządzał El Glaoni skończenie piękny, na wzorach angielskich oparty,

plac do gry w golfa. Zajął on dość okazały obszar w olbrzymim parku pałacowym, gdzie nie tylko sam szejka, ale i jego rodzina w osobach dziesiątek żon zabawia się w tę arystokratyczną grę.

Nie to jednak jest przyczynkiem do ustalenia jego sławy, a raczej fakt i okoliczności w jakich zdobył on małżonkę o piękności przekraczającej zwykłą miarę. Szejka, który często odwiedza Europę, zjechał ostatnio także do Vichy, słynnego francuskiego kąpieliska. Bierze tu często udział w grze w karty, uprawianej w kasynie. Pewnego dnia nasiada do partii ecarte w towarzystwie wytwornego arystokraty tureckiego, któremu znowu towarzyszyła

jedna z jego wybranek. El Glaoni, grający zwykle spokojnie i opanowanie, w krótkim czasie odebrał Turkowi pół miliona franków. Wobec braku gotówki, zakłopotany Turek rzuca wzrokiem na stojącą za nim ukochaną małżonkę, i zaofiarowuje szejkowi obłudnie jako stawkę.

El Glaoni skłonił się bez słowa i

zaczął rozdzielać karty. Szczęście mu sprzyja. Wygrywa stawkę — piękną turecką. Równocześnie jednak szejka odmawia przyjęcia tak cennej zdobyczy w sposób jak najbardziej uprzejmy. Teraz dopiero czarne jak węgiel oczy rzucają nań

demoniczne spojrzenie, przyczem skończenie piękna, dwudziestoletnia Turczynka odparowała ten gest: „Przepraszam...”, zdaje się jednak, że maż mój zwykły płacić długi swe natychmiast...”

Sprawa zakończyła się tem, że El Glaoni wraz z swoją zdobyczą czemprem opuścił Vichy, i przez dłuższy czas nie pokazywał się w Europie.

Piękna Turczynka nie oparła się zabójczemu klimatowi Marokka i wkrótce zmarła.

—o—

Pracownia rzeźbiarska w kraterze wulkanu.

Zagadka spróchniałych tabliczek.

Najstarsza kultura świata.

Uwagę archeologów całego świata zwróciła na siebie w ostatnim czasie maleńka, bo zaledwie 100 km. kw. obejmująca wyspka, zwana Wyspą Wielkanocną położona na Oceanie Spokojnym o ca 300 km. na zachód od zachodniego wybrzeża Ameryki Południowej. Wyspa ta jest niewątpliwie szczątkiem prastarej, może

najstarszej kultury świata. Szerokie aleje tej wyspy obramowane są szeregiem gigantycznych, kilka metrów wysokich postaci ludzkich, czasami z kamieni, o twarzach groźnych i

tajemniczych. Wszystkie te aleje pomników wiodą do zgasłego krateru wulkanu Rano - Raraku, w którym leżą setki podobnych olbrzymów, rzeźbionych z kamienia wulkanu. Obok nich porzucone leżą długi, świdry,

topory z twardej lawy wulkanicznej.

Krater ów był pracownią tych rzeźbionych olbrzymów, którzy rzeźbili te pomniki przed niewiadomo ilu tysiącami lat. Co było przyczyną, że artyści pracę swą porzucili w panicznych strachu, i gdzie szukali ocalenia? Jaka katastrofa światowa groziła tej kolebce prakultury ludzkiej? Archeolog angielski M. W. Brown utrzymuje że Wyspa Wielkanocna była mauzoleum

wszystkich wysp Oceanu Spokojnego.

Znaków pisemnych nie znano na Wyspie Wielkanocnej. Mieszkańcy archipelagu polinezyjskiego poróżniali się do porozumiewania się między sobą pismem suplowym. Głoskami ich były sunty czyli węzły wiązane w rozmaitych od siebie odstępach na sznurach, podobnie jak u Inkasów Południowej Ameryki. W roku 1864 misjonarz francuski O. Evrand znalazł na wyspie kilka częściowo spróchniałych tabliczek z drzewa, owiniętych włósnymi ludozłotami, które podarował biskupowi wyspy Tahiti Jausse-Nowi. Wazon biskup niebawem stracił, że na tabliczkach wyrzeźbione były znaki dziwaczne pisma obrazowego. Wskazywało, że przodkowie ich przynależą przed 500 laty

67 tych tabliczek na wyspie. Wszelkie zabiegi archeologów około odcyfrowania tajemniczego pisma tych tabliczek, rozproszonych w liczbie kilkunastu po rozmaitych muzeach, dotychczas były daremne. Przypuszczano jedynie, że zapiski te pozostają w związku z czerzeniem przodków zmarłych.

Obecnie nieco światła wniósł w tę tajemniczą sprawę uczony wiedeński de Hevesy, który wykazał, że pismo obrazowe z Wyspy jest spokrewnione z pismem hieroglifowym, jakim posługiwali się mieszkańcy doliny rzeki Indus, a więc oddaleni od Wyspy Wielkanocnej o 25.000 km. Hevesy wykazał równo-

wszyscy pedza.

Ciągle się śpieszą i robią wielki hałas. Dlaczego? Znowu z powodu zegarów. Gdyby się nie spieszyli, toby się zegary rozgniewały. Biali jednak nie mają odwagi narazić się na gniew zegarów”.

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

Perpetuum mobile jednak możliwe?

Ciekawy eksperyment w Londynie.

W tych dniach jeden ze słynnych członków Londyńskiej Akademii umiejętności zademonstrował przed nią rodzaj perpetuum mobile. Cały świat oczonych przypatrywał się z zapartym tchem doświadczeniu, i wszyscy obecni, nawet najwięksi sceptycy, musieli przyznać, że w eksperymencie tym niema żadnego blefu. Jeśli ktoś, przedstawia sobie owo perpetuum mobile, jako jakąś maszynę, kolosa, którego koła bez jakiegokolwiek dostawy energii ciągle znajdują się w ruchu, to jest w wielkim błędzie. Cała ta maszyna diabelska bowiem składa się z malej obrączki stalowej,

nie większej od zwykłego sygnetu, w której bezustannie krąży prąd elektryczny. Prąd ten przez żadną maszynę nie jest nasycany, krąży i krąży w obracze, a wydawać się może, że krążenie to trwać będzie wiecznie.

W jaki sposób stało się to możliwym? Czyżby jakieś prawo natury zostało pogwałcone, czyż prawo o energii nie może być więcej brane w rachubę? Wyjaśnienie zagadnienia tego, jest o wiele prostsze niż by się to mogło wydawać.

Owo perpetuum mobile przyszło na świat w słynnym laboratorium hollenderskim w Leiden. Laboratorium to, jak powszechnie wiadomo, zajmuje się badaniami najniższej temperatury, a trzeba przyznać, że w dziedzinie tej ustaliło rekord. Rekord ten łączy się z imieniem niezapomnianego dotąd badacza Kammerlinga Onesa, który poprzez doprowadzenie gazów, a szczególnie helium do stanu skraplania, potrafił stworzyć temperaturę, odbiegającą zaledwie o parę punktów od temperatury absolutnego zera, a mianowicie

723 stopni poniżej zera.

Wszystkie pierwiastki wykazują przy tak niskiej temperaturze niezwykle własności. Metale n. p. wykazują przy tej temperaturze że możliwości ich, jako przewodników elektrycznych dosięgały zenitu, co równa się jednocześnie zmniejszeniem ich oporu wobec prądu elektrycznego do minimum.

W tej to właśnie własności tkwi zagadka perpetuum mobile. Obrączka ołowiana o średnicy paru centymetrów zostaje obłana skroplonym helium, następnie zamknięta w kapsułce napełnionej skroplonym powietrzem. W chwili, gdy ochłodzenie obrączki dosięga już prawie punktu absolutnego zera, wprowadza się w nią prąd elektryczny. Prąd ten zaczyna wówczas w obracze krążyć, a wskutek tego, że odorność ołowiu równa jest przy owej temperaturze prawie zeru, winien krążyć teoretycznie wiecznie.

Eksperyment londyński, wykazuje wprawdzie, że prąd od szeregu tygodni w obracze krąży, czy będzie jednak krążyć wiecznie?

Z całą pewnością i stanowczością nie stety na pytanie to odpowiedzieć jeszcze nie można. Ono bowiem ochłodzonego ołowiu równy jest

prawie zeru,

jednak w minimalnych rozmiarach istnieje.

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

Podatek od lokaja.

Absurdy podatkowe w Anglii.

„Nie pojmuje doprawdy, czemu pan domu ma płacić podatek od spódnicy, a nie ma płacić od spódnicy”.

Tak brzmiało zdanie w podaniu które złożył sadowi angielskiemu lord Carnwath. Sąd skazał, bowiem, Carnwatha na wysoką karę pieniężną za niepłacenie podatku „od służby męskiej”.

Nie pomogły bezspornie logiczne wywody lorda. Prawo jest prawem. A zgodnie z prawem angielskim płaci się 15 złoty rocznego podatku od psa, a 30 złotych od służącego.

Lord Carnwath miał lokaja i szoferkę; kazano mu, więc płacić 60 złoty rocznie.

Owo prawo płacenia za męską służbę jest mało logiczne. Pochodzi ono, zapewne z tych dawnych czasów, kiedy to możnowładcy angielscy mieli obowiązek dostarczania

królowi pacholców, a ten co zatrzymywał służbę dla siebie wykopywał się pieniędzmi.

Istnieje w Anglii jeszcze jeden dziwniejszy podatek

od zbytku, który jest właściwie „podatkiem od próżności ludzkiej”. Jest to podatek od „wystawionych na widok publiczny herbów i koron”.

Za umieszczenie herbu na dwóch powozu, czy samochodzie płaci się 80 złotych rocznie. Za herb na papierze listowym, guzikach na liberji, czy pierścionkach, podatek wynosi 40 złotych rocznie.

Ow podatek od próżności ludzkiej wprowadził Pitt młodszy w r. 1798, kiedy to po wojnie z rewolucyjną Francją i po przegraniu wojny z Ameryką Anglia potrzebowała nowych źródeł dochodów.

„Biali boją się zegarów”.

Czas panem cywilizowanych ludzi.

Ciekawą i niepozabawioną dużej dozy słuszności opinię o naszej cywilizacji wygłosił człowiek kolorowy, pochodzący z archipelagu Fidzi na Pacyfiku. Jest to Laislasa Seru, który będąc na służbie jednego z misjonarzy, jeździł nieco po świecie i przyglądał się białym.

Patrząc na naszą cywilizację świeżymi oczami pierwotnego dziecka, uznał, że pozostawia ona

wiele do życzenia. Bawiąc z swoim panem w Melbourne w Austrii, oświadczył tamtejszym dziennikarzem, co następuje:

„Prawdziwym panem u białych jest czas. Ich fetysz to ogromne zegary na gmachach i w domach, oraz małe zegarki w kieszeniach. Zanim zabierze się do czegoś do pracy, jedzenia, spania czy zabawy, biali patrzy na zegar. Poza tem wszędzie widzi się mnóstwo ludzi, zdużo ludzi, i

wszyscy pedza. Ciągle się śpieszą i robią wielki hałas. Dlaczego? Znowu z powodu zegarów. Gdyby się nie spieszyli, toby się zegary rozgniewały. Biali jednak nie mają odwagi narazić się na gniew zegarów”.

JESIEŃ.

Tępowy obrazek jesienny z wsi polskiej.

Podsluchane.

HISTORIA I NUMER OBUWIA.
Sprzedawca: — Ten pantofelek w stylu Ludwika XV jest piękny!
Klientka: — Tak, ale jest odrobinę za ciasny, proszę mi dać pantofel w stylu Ludwika XVI.

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

—o—

Średniowieczne djabły i smoki

padają ofiarą nowoczesnego ruchu ulicznego.

Niedobrze się dzieje wielu pięknym zabytkom architektury w Paryżu. Nawiedza je tajemnicza choroba, na którą, niestety, nie znalazło lekarstwa.

Wczesną wiosną tego roku kilka zabytków paryskich, między innymi piękna wieża Św. Jakóba, oraz gmach Wielkiej Opery, otoczono drewnianymi rusztowaniami.

Przeszkadzało to zwiedzającym cudzoziemcom, ale paryzanie byli dzi. Wiedzieli oni, że paryska rada miejska wyasygnowała kilka milionów franków na kurację gmachów.

Jednemu z dziennikarzy udało się dotrzeć do kierownika robót budowlanych Paryża, i ten udzielił mu informacji na temat tajemniczej choroby gmachów. Publiczność ma słuszną! — powiedział: Gmachy paryskie są chore: grozi im uduszenie, jak człowiekowi, którego porwy byłyby zapchane jakąś masą, czy farbą.

Piaskowiec, z którego zbudowana jest większość zabytków miasta, pada ofiarą

nowoczesnego ruchu ulicznego.

Gazy, które wydzielają motory samochodów, działają fatalnie na stare mury; pył, który w połączeniu z deszczem tworzy coś w rodzaju gliny, zatyka każdą szczelinę murów, uniemożliwiając im „oddychanie”, wreszcie dym z kominów fabrycznych, otaczających Paryż ciasnym pierścieniem, szkodzi jeszcze więcej gmachom, niż ludziom.

Cóż można poradzić na tych szkodników? Bardzo niewiele. Trudno przecież zmienić ruch uliczny.

Można tylko pielegnować i leczyć „chore” mury: czyścić je, myć, przynajmniej tam, gdzie nie jest jeszcze zapóźno.

Piękne rzeźby na wieży Św. Jakóba: średniowieczne djabły, smoki i potwory, rozpadają się z dnia na dzień coraz bardziej do tego stopnia że

grożą przechodniom.

—o—

Nie pijcie surowej wody!

Szkoła lotnictwa szybowcowego.

Scena z codziennego treningu na terenie lotniska szybowcowego na Polichnie.